

KELEIVIS

DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS

Prenumerata Metams:

Amerikoje \$3.00

Pietų Amerikoje 3.50

Kanadoje 3.50

Pusmetis:

Amerikoje \$1.50

Pietų Amerikoje 1.75

Kanadoje 1.75

Apkeleivius kainą klausite laiku.

Kreipiantis su kokiais nors reikalais

adresuokite:

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

KELEIVIS

THE TRAVELER - - - - - LITHUANIAN WEEKLY

KELEIVIS

LITHUANIAN WEEKLY

Represents over 75,000 Lithuanians in New England, and about 1,000,000 in the United States

THE BEST ADVERTISING MEDIUM

Advertising Rates on Application

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.

NO. 46

Keleivio Telefonas:
SO 8-3071

SOUTH BOSTON, MASS., LAPKRIČIO (NOVEMBER) 16, 1949

"Entered as Second Class Matter" February 23, 1905, at the Post Office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Atskiro Numerio
Kaina 7 centai

44 METAI

Amerika Kaltina Rusiją Dėl Sutarčių Laužymo

Aštrūs ginčai Jungtinių Tautų Organizacijos; Amerikos Atstovas Kaltina Maskvą dėl Sutarčių Laužymo, dėl Suktos Propagandos ir Kaimynų Grobimo; Višinskis Išipludo Prieš Ameriką ir Angliją

Ši pirmadienį Jungtinių Tautų organizacijos iškilo nepaprastai griežti ginčai tarp Rusijos atstovo A. Višinskio ir Amerikos atstovo Warren R. Austin.

A. Višinskis iškėlė kaltinimą, kad Amerika ir Anglija ruošiančios karą prieš Rusiją ir jis reikalavo, kad Jungtinės Tautos nutartų ir įsakytų didžiosioms valstybėms "padaryti tarpusavęje taiką."

I šią melagingą Višinskio kaltinimą Amerikos atstovas W. R. Austin atsakė faktais ir nurodė, kad Rusija laužo sutartis, varo begėdišką ir melagingą propagandą prieš Ameriką ir pavergia savo kaimynus. W. R. Austin sakė, jog Rusijos valdžia aklaistiškai atskyrė Rusijos gyventojus nuo laisvojo pasaulio ir melaginga propaganda kursto juos prieš demokratines šalis. Tokiose sąlygose koki prasmė būtų "daryti taiką" ir pasirašyti dar kokią nors naują sutartį? Jei Rusija nori keisti savo politiką, jei ji atsisako grobti kaimynus, jei ji nebelaužys sutarčių ir nebeves melagingos propagandos, tada bus taika, o jei Rusijos politika nesikeičia, tai pasirašymas dar vienos sutarties paliks je jokios reikšmės.

A. Višinskio pasiūlymas "daryti taiką" buvo numaskytas, kaip propagandos triksas.

VEDE NE TĄ MERGAITĘ IR NUSISOVE

Iš Los Angeles praneša, kad 20 metų Tommy Lee Schwader nusišovė vieną dieną po vestuvių, nes jis "vedė ne tą mergaitę", kurią mylėjo. Jis parašė atsisveikinimo laišką ir paleido sau šuvį į galvą.

DIDELĖS SAUSROS NAUJOJ ANGLIJOJ

Per 25 metus Naujojo Anglijos nebuvo tokios sausros, koki yra ši rudenį. Dėl sausros upės ir rezervuaruose sumažėjo vandens ir kai kurioms vietoms pradeda trukti vandens. Rhode Island valstijoje Newport ir Pawtucket miestai jau racionuoja vandenį. White River, Vt., didelė kariška ligoninė vandenį turi gauti iš Lebanon, N. H. Vandenį gabenama kariški trokai.

Išgelbėjo Mainierius

Prie Mahanoy City kasykloje buvo ušgiuovę 15 mainierių. Po šešių valandų kasimo visi buvo išgelbėti šį pirmadienį.

Ar Doleris Bus Nuvertintas?

Prezidentas Trumanas pareiškė, kad doleris vertė nebus pakeista, kol jis bus Baltajame Name. Panašius griežtus pareiškimus pakartotinai yra daręs ir išdo sekretorius John W. Snyder. Bet nežiurint tokių kategoriškų pareiškimų vis dar yra žmonių, kurie laukia, kad Amerika pakels aukso kainą (numuš dolerio vertę). Tokių žmonių yra užsienio, yra jų ir viduje.

Pagal įstatymą vyriausybė negali dolerio vertę pakeisti. Tą gali padaryti tik tai kongresas. Šiuo tarpu Amerikos iždas turi savo rankose aukso už \$24,500,000,000, arba trys penktadaliai viso pasaulio aukso atsargų yra Amerikos iždo žinioje.

Dirbtino Gazolino Bus Ikvaliai

Wyoming valstijoje yra tiek anglių, kad jeigu tą anglį perdirbtų į gazoliną, kaip vokiečiai darė per karą, tai iš Wyoming valstijos anglų galima pagaminti tokius kiekius gazolino, kurio užtektų 38,000,000 karų varyti per 2,743 metus. Wyoming valstijoje yra didžiausios anglių atsargos žemėje, net 620,000,000,000 tonų.

Prezidentas išleido proklamaciją švęsti Padėkos Dieną lapkričio 27. Tokią proklamaciją prezidentas skelbia kasmet.

AR ŽMOGŽUDYS?

Penkių vaikų tėvas bedarbis, Lawrence A. Markham, sumintas ir tardomas dėl užmušimo šešių metų mergaitės, Shirley Murray, Norfolk, Va. mieste. Policija sako, visi duomenys rodo, kad šitas vyras padaręs tą žiaurią žmogžudystę.

PLIENO DARBININKAI LAIMEJO KOVĄ

Plieno darbininkų unija laimėjo kovą dėl senatvės pensijų visu frontu ir visoj pramonėj darbininkai grįžta į darbą. Paveiksle matyti Republic Steel korporacijos Chicago darbininkai, linksmi grįžtantieji į darbą po laimėto streiko.

Višinskis Sugriovė Senujų Šelpimas Visokią Viltį Brangiai Kainuoja

Sovietų Rusijos užsienio reikalų ministeris A. Višinskis praeitą savaitę New Yorke padarė pareiškimą, kad Rusija nepripažins jokios tarptautinės atomų kontrolės ir neleis savo teritorijoj tarptautinei kontrolei prižiūrėti, kiek ir kokios atominės energijos Rusija gamina. Višinskis dar sakė, kad Rusijoje atominė energija yra naudojama "kalnams kilnoti," bet jei būtų reikalo, jis grąsino, Rusija turėsianti ir atominę bombų, kiek reikės, "ne daugiau ir ne mažiau."

Vėlesniame pareiškime Jungtinėse Tautose Višinskis sakė, kad Rusija laikosi savo 1947 metų plano atominę energiją kontroliuoti, o tai reikią, kad susitarimas dėl kontrolės yra neįmanomas. I kiekvienų keturių žmonių virš 65 metų amžiaus Amerikoje vienas gauna senatvės pašalpą iš valstyj. Šių metų rugpjūčio mėnesį 2,661,000 senų žmonių gavo senatvės pašalpą \$116,643,611.

DAILĖS PARODA NEW YORKE PRATĖSIAMA

Lietuvių dailės parodos rengėjai, matydami, kad susidomėjimas paroda yra tikrai džiuginantis, nutarė parodą pratęsti iki 1950 m. sausio 1 d. Tuo būdu tiek lietuviai, tiek kitataučiai turės dar progos pasigerėti lietuvių kultūros dalykais.

Lietuviai iš tolimesnių ir artimesnių kolonijų lanko parodą skaitlingai. Organizacijų ir atskirų asmenų organizuojamos ekskursijos šeštadieniais ir sekmadieniais turi retos progos pamatyti geriausius lietuvių dailininkus, šokikus ir idomias tautinių šokių grupes. Lapkričio 19 ir 20 d. parodos festivalinėje programoje dalyvaus buvę Lietuvos operos solistai Vincė Jonuškaitė, Rožė Mainelytė, Vladas Ivanauskas ir vietiniai lietuviai dainininkai Tamkietė ir A. Vasiliauskas. Be dainų programos bus ir šokių turtinga dalis. Ją išpildys A. Čiurlytė su A. Lieponiu ir gausi šokių grupė, vadovaujama M. Zukauskienės ir Bachnevičiūtės.

PAKORĖ MOHANDAS GANDHI UŽMUŠĖJUS

Lapkričio 15 d. Indijoje buvo pakarti Narayan V. Godse ir Narayan B. Apte už nušovimą Indijos vado Mohandas K. Gandhi 1948 m. sausio 30 d.

Socialistų Kongresas Už Lietuvos Laisvę

Lapkričio 7-9 dienomis Paryžiuje posėdžiavo socialistų partijų kongresas už apvienytą Europą. Kongresas svarstė socialistų nusišalymą Europos suvienijimo klausimu ir priėmė eilę arimų. Tarp kitų klausimų kongrese buvo pakeltas Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitų Rusijos pavergtųjų kraštų likimas. Kongresas dėl tų kraštų pasisakė šiaip:

Rytų Europos kraštai yra sovietų Rusijos okupuoti ir režiurint Maskvos pažado eisti tiems kraštams tvarkytis demokratiškai, jiems smurtu buvo primesta bolševikiška diktatura. Kongresas reikalauja, kad Europos Rytų kraštams turėtų būti patikrinta teisė demokratiškai apsispręsti ir gyventi nepriklausomu gyvenimu.

Kitoj rezoliucijoje socialistų kongresas pasisakė už rezervavimą Lietuvai, Latvijai ir kitiems rusų pavergtiems kraštams teisę į Europos Federaciją ir būti Europos tautų šeimos pilna-teisiais nariais.

Aštuoni Milionai Uždirba Permažai

Amerikoje yra aštuoni milijonai šeimų ir atskirų žmonių, kurie per 1948 metus turėjo mažiau \$1,000 piniginių pajamų. Tyrinėjimas rodo, kad tos šeimos ir atskiri asmenys turi visiškai neužtenkamas pajamas, kad galėtų naudotis kad ir kukliais gyvenimo patogumais. Apie trečdalis visų Amerikos šeimų 1948 metais turėjo piniginių pajamų mažiau \$2,000, kas irgi yra neužtenkama žmoniškam pragyvenimui.

Tokių skaičius paskelbė valdžios agentūros jungtinių ekonominių komitetų viena pakomisija, kuri ėmėsi ištirti neturtingųjų šeimų padėtį Amerikoje.

Persijos Šachas Atvyksta Amerikon

Persijos monarchas Mohamed Riza Pahlevi šį trečiadienį atvyksta į Washingtoną tartis su mūsų vyriausybės atstovais dėl Amerikos ekonominės ir kariškos pagalbos Persijai (Iranui). Iranas yra Rusijos pašonėje ir rimtai bijo, kad Rusija vėl kėsinsis į Irano aliejų ir šalies nepriklausomybę. Todėl Irano valdžia nori gauti iš Amerikos užtikrinimą dėl militarinės ir ekonominės pagalbos, kad Iranas galėtų atsilaikyti prieš rusų spaudimą. Kongresas jau yra nutaręs iš Europai apginkluoti skiriamą lėšų nedidelę dalį duoti ir Irano armijai sustiprinti.

Valdžia Keta Neprileisti Prie Kasyklų Streiko

Plieno Pramonės Pradėjo Dirbti; Derybos dėl Darbo Sutarčių Kasyklose Atnaujinamos; Vyriausybė Sako, kad Streikas Kasyklose Nebus Atnaujintas; Grėsia Prekybos Laivų Streikas

Tito Nutraukė Albanijos Sutarčių

Jugoslavija nutraukė savo draugiškumo ir savitarpinės pagalbos sutartį su Albanija ir kaltina Albaniją, kad ji atlieka Maskvai provokatoriaus darbą Balkanuose. Neseniai Rusija ir visos rusų pajungtos šalys, išskyrus Albaniją, atsisakė nuo draugiškumo sutarčių su Jugoslavija. Albanija to nepadare, bet kaip tik Albanijos pasieny "kominformo" provokacijos daugiausiai reikiąsi. Todėl Jugoslavija įspėjo Albaniją nežaisti su ugnimi ir įspėjimui nutraukė prasmės netekusią draugiškumo sutartį.

Rusijoje Yra 15,000,000 Vergų

Buvęs Amerikos ambasadorius Rusijoje, generolas Walter Bedell Smith, skelbia savo atsiminimus spaudoje ir tvirtina, kad pagal jo apskaičiavimus ir visais turimais duomenimis Rusijoje yra iki 15 milijonų žmonių koncentracijos stovyklose prie įvairių prievartos darbų. Iš kiekvieno šimto Rusijos gyventojų 8 yra vergai! Virš to Rusijoje yra milijonai žmonių mobilizuoti prie įvairių darbų, ypač jauni žmonės yra šaukiami atlikti įvairias darbo prievolas. Jie nesiskaito numauti, bet turi dirbti valdžios nurodytus darbus valdžios paskirtoje vietoje.

Didieji streikai plieno pramonėje ir anglių kasyklose pasibaigė. Visos plieno kompanijos sutiko su unijos reikalavimu dėl senatvės pensijų ir darbas plieno liejyklose visur atnaujinamas.

Angliakasiai praeitą savaitę grįžo prie darbo "iki lapkričio 30 dienos." O kas bus po lapkričio 30 dienos? Jei anglių kasėjai vėl išeis į streiką, tai ir plieno pramonė turės sustoti. Dėl grėsiančio streiko kasyklose vyriausybė imasi tarpininkauti tarp angliakasių ir kasyklų savininkų. Derybos atnaujinamos valdžios atstovams tarpininkaujant. Vyriausybė yra pasiryžusi neprileisti prie kasyklų streiko, nes užėjus šalčiams ir pradėjus dirbti plieno pramonė kasyklų streikas būtų labai nuostolingas krašto ūkiui. Jei nebus kito budo, vyriausybė keta per teismą neprileisti prie naujo kasyklų streiko.

Nebaigus ginčo kasyklose valdžios tarpininkai praneša, kad gresia iškilti streikas prekybos laivyne. Derybos tarp rytinių uostų laivininkystės kompanijų ir prekybos laivų tarnautojų nutruko ir streikas gali prasidėti trečiadienio naktį, jei paskutinę valandą nebus prieita susitarimo. Streikas gresia sulaukyti visokių prekybos laivų judėjimą rytiniuose uostuose ir Meksikos įlankoje.

VALSTYBĖS SEKR. GRĮŽTA NAMO

Valstybės sekretorius Dean Acheson iš Paryžiaus derybų buvo nuykęs į Vokietiją, apsilankė Berlyne ir grįžta namo. Paryžiaus "trijų didžiųjų" nutarimai dėl Vokietijos dar nėra paskelbti, bet yra žinoma, kad Vokietijai bus duodama daugiau laisvės ir ji bus traukiama į tarptautinio bendradarbiavimo įvairias organizacijas. Vakarų valstybės nutarė neatitraukti savo kariuomenės iš Vokietijos net ir tame atsitikime, jei rusai ištrauktų savo kariuomenę iš rytinės Vokietijos.

GEĖZKELIŲ BILIAI BUS BRANGESNI

Valdžios Interstate Commerce Commission davė leidimą gelžkeliams pakelti bilietų kainas 12 su puse nuošimčių. Leidimas duotas gelžkeliams į rytus nuo Mississippi upės. Po kelių dienų gelžkeliai paskelbs naujas bilietų kainas.

ISAKĖ DIRBTI

Mainierių vadas John L. Lewis praeitą savaitę pakvietė visus mainierius grįžti prie darbo ir dirbti iki lapkričio 30 d. pusianaktio. Toks nutarimas buvo priimtas angliakasių unijos tarybos posėdyje Chicagoje. Kas bus po lapkričio 30 d. niekas dar nežino.

TRYN DIDIEJI PARYŽIJE

APŽVALGA

RINKIMŲ REZULTATAI

Praeitą savaitę, antradienį, visoje Amerikoje buvo pildomi rinkimai. Buvo renkama miestų valdžios, kai kur ėjo papildomieji rinkimai į atstovų rūmus ir senatą, kai kur buvo perrenkami gubernatoriai.

Daugiausiai dėmesio sukėlė rinkimai New York'e, kur ėjo varžytynės dėl vienos vietos senate ir buvo perrenkamas vienas kongresmonas bei renkama New Yorko miesto valdžia. Dėl senato varžėsi žymūs politikai, demokratų Herbert H. Lehman, buvęs New Yorko gubernatorius, ir respublikonų užsienio politikos ekspertas John Foster Dulles. Į tų dviejų vyrų varžytynės buvo atkreiptos visos Amerikos akys. Prezidentas Trumanas pakartotinai pasisakė už Lehmano išrinkimą, o New Yorko gubernatorius, Thomas E. Dewey, aktingai agitavo už J. F. Dulles. Rinkimus laimėjo demokratas Lehman. Demokratų kandidatas, mąjoras O'Dwyer, laimėjo ir miesto valdžios rinkimus. Demokratas Lehman surinko apie 200,000 balsų daugiau, negu respublikonų kandidatas. Demokratų laimėjimą New York'e vertinama, kaip balsuotojų pasisakymas už prezidento "fair deal" programą.

Iš New Yorko rinkimų dar pažymėtina, kad negras komunistas, B. J. Davis, vienas iš 11 nuteistų komunistų vadų, neteko savo vietos New Yorko miesto taryboje, į jo vietą buvo išrinktas negras Earl Brown. Tame pačiame New York'e į majoro vietą statė savo kandidatūrą bolševikuojantis V. Marcanonio, "darbo partijos" pirmininkas, bet surinko tik 356,423 balsus.

Connecticut dvejose miestuose yra socialistų valdžios. Bridgeporto pramonės centre jau 16 metų miesto majoru yra socialistas Jasper McLevy. Praeitą antradienį J. McLevy devintą kartą buvo perrinktas miesto majoru: jis surinko 28,825 balsus, prieš 13,605 balsus už demokratą Lawrence O'Toole ir prieš 11,366 balsus už respublikoną Edward Sandulą.

Kitas Connecticut miestas, kurs turi socialistinę valdžią, yra Norwalk. To miesto majoras Irving Freese praeitą savaitę kartu buvo perrinktas miesto majoru. Jis surinko 8,188 balsus, prieš 6,915 balsų už demokratą kandidatą ir 4,739 balsus už respublikoną.

Dėl rinkimų kitose vietose pažymėtina, kad demokratams pravedė savo kandidatūras ne tik New York'e, bet Clevelande, Louisvile, Bostone ir Pittsburghe.

Republikonai atsilaikė New Jersey valstijoje, kur jie atlaikė gubernatoriaus vietą, ir sustiprino savo pozicijas visoje eilėje Connecticut valstijos miestų. Kalifornijoje demokratai pavertė iš respublikonų vieną vietą atstovų rūmuose ir pravedė į atstovų rūmus Amerikos Darbo Federacijos vadą John F. Shelly.

Aplamai imant, rinkimų rezultatai yra prielankūs demokratų partijai, nors didesnių permainų į politinių jėgų santykį neįnešė.

PLĖSIKU NACIONALIZMAS

A. Sniečkus, Lietuvos kompartijos sekretorius, Maskvos "Pravdoje" rašo apie "bolševikų kadry auklėjimą" Lietuvoje. Jis kalba apie paruošimą okupantams ištikimų tarnautojų, kurie padėtų Maskvos parazitams iščiulpti iš Lietuvos viską, ką Lietuvos žmonės savo prakaitu pagaminė.

Kaip prityręs liokajus A. Sniečkus savo straipsnio pradžioje garbina didįjį Chaną Staliną jo paties žodžiais, butent!

"Nacionalizmas — pagrindinė idejinė kliūtis, auginanti kadrus pakraščiuose ir respublikose."

Maskva pripažįsta tikrai vieną nacionalizmą — rusišką. Stalino imperijos pakraščiuose ir "respublikose", kur gyvena rusiškojo imperializmo užgrobtos, savytos kultūros tautos, tų tautų pasipriešinimas užgrobiui yra apšaukiamas nacionalizmu, kliudančiu komunistams prisiuokletti sau ištikimų agentų. Prieš "pakraščius" nacionalizmą komunistai kovoja žiauriausiomis priemonėmis, bet rusiškąjį nacionalizmą jie garbina, kaip vienintelį išganingą, o rusų tautos praeitis, rusų kultūriniai pasiekimai yra aukštinami, kaip didžiausia žmonijos palaima.

Rusiškiems okupantams be abejo svarbu turėti "pakraščiuose" savo agentus. Sniečkus cituoja Staliną apie "kadry" svarbą:

"Kad pravedus gyvenimą teisingą politinę liniją — mokina draugas Stalinas — reikalingi kadrai, reikalingi žmonės suprantantieji partijos politinę liniją, priimančią ją, kaip savo nuosavą. Eniją, pasirodys vykdyti ją gyvenimą, mokantieji praveisti ją gyvenimo praktikoje ir sugadinti atsakyti už ją, ginti ją, kovoti už ją."

"Kadrai" turi būti "partinės linijos" apaštalai, o tai reiškia bolševikiški kadrai Lietuvoje turi visomis priemonėmis kovoti prieš lietuvišką nacionalizmą ir ginti rusišką nacionalizmą. "Kadrai" turi būti rusifikacijos agentai. A. Sniečkus tą ir pripažįsta. Jis sako, kad šeštas Lietuvos bolševikų suvažiavimas:

"Pasižadėjo draugai Stalinui artimiausiu laiku įgyvendinti kolchozinę santvarką respublikoje (Lietuvoje) ir be gailės kovoti prieš bet kurį buržuazinio nacionalizmo pasireiškimą."

Aiškiau pasakyti negalima. Kolchozinė tvarka yra reikalinga okupantams, kad jie galėtų daugiau gėrybių iš Lietuvos valstiečio iščiulpti ir laikyti jį paklusnų būdą nuo Maskvos valdžios. Kas prieš kolchozizmus, tas apšaukiamas "buržuaziniu nacionalizmu" ir su juo be gailės kovojama. "Kova be gailės" reiškia fizišką sunaikinimą, iš-

Paryžiuje praeitą savaitę posėdžiavo "trys didieji," Amerikos valstybės sekretorius Dean Acheson (kairėje), Anglijos užsienio reikalų ministras Ernest Bevin (viduryje) ir Prancūzijos užsienio ministras Robert Schuman. Didieji per dvi dienas tarėsi dėl Vokietijos ir pasiūformavo dėl suderinimo politikos Azijoje ir Balkanuose.

Ginčas Del Jaltos

1945 metų vasario 4-11 dienomis Jaltosje įvyko garšioji "trijų didžiųjų" konferencija, kurios tarimai dar dabar kelia daug ginčų Amerikos visuomenėje. Jalta buvo paskutinis prezidento F. D. Rooseveltto žygis tarptautinėje politikoje. Du mėnesių po Jaltos F. D. Rooseveltas mirė, palikdamas Jaltą lyg ir savo testamentą. F. D. Rooseveltui mirus, "The New York Times" sakė, kad mirė vienas iš didžiųjų Amerikos prezidentų, kurio didybė yra įknyta Jaltos susitarime. ... Išėina, kad Washingtonas iškovojo nepriklausomybę, Jeffersonas padvigubino šalies teritoriją, Linkolnas išvadavo vergus ir išlaikė Unijos vienybę, o Rooseveltas paliko mums Jaltą!

Prieš porą savaičių miręs Edward R. Stettinius, prieš pat mirtį parašė knygą apie Jaltos konferenciją. Knyga išėjo iš spaudos trys dienos po E. R. Stettinius mirties, nors ištraukomis ji jau buvo anksčiau pasirodžiusi spaudoje. Toje knygoje buvęs valstybės sekretorius ne tik gina Jaltos susitarimus, bet vadina juos "Jungtinių Amerikos Valstybių ir Didžiosios Britanijos diplomatinio triumfu."

Kodėl "triumfas"? Todėl, sako E. R. Stettinius, kad 1945 metų pradžioje Rusija militariniu atžvilgiu jau turėjo visą Rytų Europą savo saujoje ir galėjo su ja daryti, ką tik ji norėjo. Išgavimas iš Rusijos pasižadėjimo, kad ji praves Rytų Europos valstybėse laisvą ir nevaržomą rinkimus, tai ir buvo tas "triumfas", apie kurį kalba E. R. Stettinius.

Tiesa, Stettinius sako, Rusija visus savo Jaltosje duotus pasižadėjimus sulaužė, o todėl ir tas "triumfas" pasirodė daugiau, negu abejotinas, bet tas neklodu buvusiam valstybės sekretoriui ginti Jaltą iki galo.

gabenimą ir prievartos darbais, kalinimą ir kitokius persekiojimus.

Toliau A. Sniečkus pasakoja, kas jau padaryta kadry auklėjime pavergtoji Lietuva. Steigiami visokie kursai ir ruošiami Maskvos agentai. Ruošiami kolchozų vadovai, fabriky vadovai, agitatoriai, šnipai, prižiūrėtojai ir tt.

Kad supratus E. R. Stettinius'o poziciją Jaltos ginčai, reikia žinoti, kad buvęs valstybės sekretorius E. R. Stettinius nevedė Amerikos užsienio politikos, bet buvo tik F. D. Rooseveltto valios vykdytojas. Toje pačioje Jaltosje prezidentas Rooseveltas buvo padaręs slapto susitarimų su Rusija, apie kuriuos E. R. Stettinius tik po Rooseveltto mirties sužinojo. (Susitarimas išleisti Kiniją ir atiduoti Rusijai Kurilų salas!) Todėl Stettinius gina ne savo politiką, bet F. D. Rooseveltto asmenį!

Panašiai, kaip E. R. Stettinius, Jaltos konferenciją gynė ir Harry Hopkins, kurio pomirtiniai užrašai buvo paskelbti spaudoje ir išėjo atskira knyga.

Kiek kitaip Jaltos susitarimus aiškina Mrs. Eleanor Roosevelt, kurios atsiminimų knyga "This I Remember" ką tik išėjo iš spaudos. Ji sako, kad prezidentas Rooseveltas "had a real liking for Marshal Stalin" ir rimtai tikėjo, jog po karo su Rusija bus galima susikalbėti. Tą mintį Stalinai pakartotinai Rooseveltui pašnibždėjo ir viename pasikalbėjime su F. D. Rooseveltu Stalinas įsakmiai sakė, jog Amerika jau esanti žymiai pakeitusi savo pagrindines pažvalgas ir valstybės vaidmenį visuomenės gyvenime ir į vyriausybės atsakomybę, o todėl, Stalinas sakė: "Yra visai galima, kad ir mes, Sovietų Sąjunga, kada mūsų ekonominiai resursai bus padidėję ir žmonių gyvenimas bus palengvėjęs, prisitarsime kai kuriose pažvalgose prie jūsų pažvalgų, kaip jūs gal rasite priimtinas kai kurias mūsų pažvalgas."

Mrs. E. Roosevelt sako, kad šitas F. D. Roosevelto tikėjimas į pokarinį susitarimą su Rusija ir pastumėję prezidentą Rooseveltą daryti Teherano ir Jaltos "dylus" su Stalinu, dėl kurių dabar Amerikos visuomenė eina ginčai. Reikia ne ta "militarinė situacija," bet pasitikėjimas Stalinu miglotais pareiškimais, paskatino prezidentą Rooseveltą užmiršti Atlanto Charterį ir vietoje aiškių principų dėti tarptautinio susitarimo pagrindą tuščia viltį, kad su Stalinu visgi galima bus gyventi taikoje.

Valstybės vyras, kurs neseniai buvo paskelbęs Atlanto Charterio kilnius ir praktiškus principus, kurs turėjo tiems principams paremti 14 milijonų kareivių ir turėjo stipriausius pasaulio laro ir oro laivynus, išmėnė tuos principus į miglotus totalitarinio diktatoriaus pažadus! Vadinti tokių principų išsivadėjimą dilybe, būtų ne tik perdrasu, bet ir stačiai nepadoru. Jaltosje didysis prezidentas Rooseveltas nusileido iki politikieriaus mainininko laipsnio ir paliko liudną pavyzdį, kur gali nugarmėti demokratinės šalies politika, jei jos pagrindas užmirštama dėti moralės reikalavimai ir jei ji "užmiršta" savo išskilingai skelbtuosius principus.

Politikos gerumas yra matuojamas jos rezultatais, o valstybės vyrų uždavinys yra, kiek tai žmogiškai yra įmanoma, permatyti jų vedamos politikos rezultatus. Sprendžiant pagal taip vadinamos "užgerinimo politikos" rezultatus, blogesnės politikos negalėjo, rodos, ir būti, kaip nelemtos atminties Jaltos susitarimai.

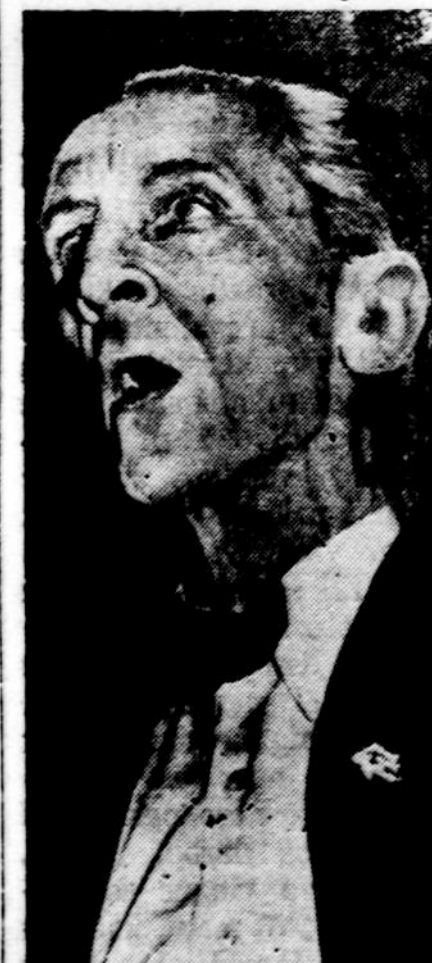
—K. S.

Teismuose Svarstomos Keturios Svarbios Bylos

Šią savaitę teismuose eina keturių svarbių bylų svarstymas. New York'e teismas šį ketvirtadienį pradeda svarstyti iš naujo Alger Hiss, buvusio aukšto valstybės departamento pareigūno bylą. Jis kaltinamas davęs slaptus valdžios dokumentus bolševikų šnipams.

New York'e svarstoma Judith Coplon ir rusų diplomato Valentino Gubičovo byla dėl šnipinėjimo. San Francisco teismas svarsto Harry Bridges bylą dėl priešsilaikųstės. H. Bridges, imdamas Amerikos pilietybę, sakėsi nepriklausą komunistų partijai, už tą melą jis patrauktas į teismą. Washington'e šį pirmadienį prasidėjo buvusio respublikonų politikieriaus J. Parnell Thomas byla dėl sukčiavimo. Bylos sukelia daug dėmesio.

LAIMEJO KOVA

James Imbrie, progresyvių partijos kandidatas į New Jersey gubernatorių, laimėjo teismo kovą prieš toje valstybėje išleistą "priesaikos įstatymą." Įstatymas reikalavo, kad visi kandidatai duotų įstatymą. Įstatymas reikalavo, ečiai, bet aukščiausias tos valstijos teismas nusprendė, kad toks įstatymas yra nekonstitucinis.

Kas Savaitė

Paliaubos Kasyklose

Praeitą savaitę angliakasių unija nutarė pašaukti savo narius tuoj grįžti prie darbo. Kasyklos dirbs iki lapkričio 30 pusiaunakčio. Jei iki to laiko nebus susitarta dėl naujos darbo sutarties, angliakasiai ir vėl keta nutraukti darbą.

380,000 mainierių streikavo 51 dieną. Kol plieno pramonė irgi nedirbo, anglių trukumas nebuvo per daug jaučiamas. Bet pradėjus dirbti plieno liejykloms anglių trukumas tuoj virsta "emergency" ir prezidentas galėtų ir vėl panaudoti Taft-Hartley bilių, kad priverstų mainierių uniją atnaujinti darbą. Kad išvengus susidurimo su teismu, mainieriai atnaujina darbą. Bet perspektyvos atnaujinti darbo sutartį kasyklose tebėra tos pačios.

Dvikoje "Paskola"

Maskva "paskolino" Lenkijai vieną rusišką maršalą, Konstantiną Rokossovskį, kad jis tvarkytų Lenkijos armiją ir išlaikytų lenkus ant Maskvos pavardžio.

Pasauliui apie tą negirdėtą "paskolą" buvo pranešta, kad Lenkijos prezidentas Bierut, irgi Stalino paskirtas, pats prašęs tokios dvikojės paskolos, o geriausias Stalinas negalėjęs lenkų prašymo atmesti ir sutikęs duoti paskolą.

Nun rusiška "paskola" valdo lenkų armiją ir kartu su kitais rusų paskirtais Lenkijos tvarkytojais akyklai dabos, kad Lenkijoje neatsirastų titininkų ir kitokių Gomulkų. Lenkų tauta už šitą Stalino "paskolą" mokės riebias palukanas savo krauju ir prakaitu.

Jugoslavijos atstovas Jungtinėse Tautose "padėjo" Rusijai už jos norą "eksportuoti" vieną savo maršalą ir į Jugoslaviją, bet sakė, kad Jugoslavijai toks eksportas nėra reikalingas.

Kiek Kaštavo Hitleris?

Vokietijos ekonominio tyrinėjimo institutas Miunchene apskaičiavo, kad Vokietijai antras pasaulinis karas kainavo 510,000,000,000 prieškarinių markių, arba 119 milijonų dolerių.

Tas pats institutas apskaičiavo, kad už dalį tų pinigų, kuriuos Hitleris išleido karui, butent už 270,000,000,000 markių būtų buvę galima pastatyti kiekvienai vokiečių šeimai puikų gyvenamą namą su darželiu ir su automobiliu.

Gal kada nors ir vokiečiai supras, kad žaisti "Herrenvolko" idėjomis yra iškąstingas darbas?

Meilės Čempionas

Saldiežuvis senis Sigmund Engel, 74 metų moterį sukčius, kurs "meilės" žodžiais yra išviliojęs daug pinigų iš meilės išalkusių "leidžių," atsisėdo pasilsėti į Chicago kalėjimą nuo 2 iki 10 metų. Jis pasilsės nuo meilės, o neprotingų leidžių kišenės pasilsės nuo sukčiaus žabangų.

Bet įdomu, kad jo tikra ar tariama žmona kelia didelį triukšmą dėl sukčiui duotos bausmės ir žada mok-

bilizuoti ne tik savo kišenę, bet ir savo gražbylę, kad tą sukčią iš kalėjimo išlaisvinus. Žmona sako, kad Sigmund Engel buvo tikras meilės čempionas, jis davė moterims tikrai meilę, o jos už tai jam atsidėkodavo pinigais. Tai už ką bausti tą vaikščiojantį meilę? Iš tiesų, už ką? Argi jau nevalia nė meilę pardavinėti?

40,000 Bačkų

Amerikos vyriausybė davė leidimą išvežti į Jugoslaviją 40,000 bačkų gazono orlaiviams. Prieš kelias dienas buvo duotas leidimas išvežti į Jugoslaviją ir transporto orlaivų tam tikras kiekis. Atrodo, kad Jugoslavija bus rimčiau stiprinama, kad ji galėtų drąsiau Maskvos kaistantį karą atlaikyti.

Kartu prekybos departamentas išleido naujus patvarkymus dėl suvaržymo prekybos su Rusija ir rusų pajungtais kraštais. Prekybos departamentas kviečia visus piliečius laisva valia neduoti jokių svarbesnių, nors ir neslapčių, techninių informacijų Rusijos pavergtoms šalims ar jų piliečiams ir priverstinai įvedama papildoma kontrolė 60-čiai įvairių strateginių produktų, kad jie aplinkiniams keliais nepatektų į Rusiją.

Kidnapinimai

Du amerikiečiai, broliai Noel ir Herman Field, dingę anoj pusėj geležinės uždangos, vienas Varšuvoje, kitas Prahoje. Kur jie, kas su jais atsitiko nieko tikra nėra žinoma, bet Amerikos konsulatui Rytų Europoje neabejoja, kad tuos amerikiečius pagavo Rusijos politinė policija ir kur nors kankina, jei tik nenugalabijo. Apie vieną iš tų brolių Rijk byloje Budapešte buvo pranešta, kad jis esąs Amerikos šnipas, nors čia Amerikoje jie buvo žinomi, kaip komunistai ar jų simpatikai.

Dingo du Amerikos piliečiai ir nėra jokios galimybės apie juos sužinoti. Jokio pėdsako, jokios informacijos. Ir kartu nėra jokios abejonės, kad juos pagavo mūsų "geriausias sąjungininkas," kurio ministras Višinskis New York'e skerečiojasi! Keista ir šlykštu.

Musų Kongresas

Amerikos Lietuvių Kongresas New York'e buvo įspudinga demonstracija už mūsų senosios tėvynės Lietuvos laisvę. Musų kongreso balsas neliko balsu šaukiančiu tyruose, tą balsą išgirdo ir Amerikos vyriausybė ir Amerikos visuomenė.

Šiandien Amerikos žmonės Lietuvos padėtį suprantą, kaip suprantą ir kitų Rusijos pavergtų tautų liudną likimą. Musų demonstracija buvo paskatinimas perėti nuo teisingo padėties supratimo prie aktingos pavergtųjų tautų išlaisvinimo politikos.

—J. D.

Pakalbinkite kaimynus ir draugus užsakyti "Keleivį." Kaina metams \$3.

KAS NIEKO NEVEIKIA
TO NIEKAS NEPEIKIA

Amerikos Lietuvių Gyvenimas

KAS SKAITO, RASO
TAS DUONOS NEPRAMO

Kas Girdėt Chicagoje

Brolybė ir Lygybė Brolių
Kunigų Tarpe

Chicagoj kunigų pagerbtuvių bankietai eina vienas po kitam. Tie bankietai rengiami įvairiomis progomis. Bankietai rengiami vardinių bei gimtadienių proga, taipgi paminėjimui klebonavimo bei kunigavimo. Bankietai rengiami išleistuvių bei sutiktuvių proga. Sakysime, buna vikarų pakeitimai. Tai parapija, iš kurios vikaras iškeltas, rengia išleistuves, o parapija, kur tas vikaras nukeliamas, rengia sutiktuves. Tie bankietai rišasi su pinigėmis dovanomis.

Dabar tų kuniginių bankietų rengime pastebimas vienas reikšmingas dalykas. Mat Chicagoj dabar randasi nemažas burys kunigų iš tremties atvykusių. Jų tarpe yra įvairiai pasizymėjusių kunigų. Yra jų tarpe su daktaro laipsniais. Sakysime kun. Antanas Juška. Yra kanaanikas Steponavičius. Yra kun. A. Petrakis, buvęs mirties kolonoj ir tiesiog stebuklingu būdu išsigelbėjęs.

Sliptarnišku supratimu, tie iš tremties atvykę kunigai užsiņpelnio ir pagarbos ir paramos daugiau, negu vietiniai viskuo pertekusieji kunigai. Bet pas kunigus, matyt, kitoks supratimas, negu pas sliptarniškus. Iš tremties atvykusiems kunigams nėra nei bankietų, nei dovanų. Kolektyviškai parapijonai tų kunigų naudai nieko nedaro. Jiems užuotautos ir paramos teikia tik paskiri parapijonai.

Suprantama, tremtinių kunigų ignoravimą nustatė vietiniai kunigai. Tai ir matome, kokia brolybė ir lygybė viešpatuoja brolių kunigų tarpe.

Antra Radio Pamokslėlis
Antroje savo pamokslėlyje per "Margučio" radio jėzuitas kalbėjo apie religijos vertę. Bandė parodyti, kad visokie pasauliniai mokslai ir visokios pasaulinės filosofijos esą niekai prieš religiją, žinoma, Romos katalikišką religiją. Tą įrodinėjo pavyzdžiu. Girdi, Dubline, Airijos sostinėje, viena labai varginga moteris, našlė serganti gulėjusi skarmaluose. Šalia jos gulėjusi negyva jos dukrelė. Užėjęs pas tą filosofas ir pasirodęs, bejėgiu toje situacijoje. Atėjęs kunigas išbriręs ją mirčiai. Tai,

girdi, koks skirtumas tarp tikrosios religijos ir visokių pasaulinių mokslų.

Koks menkaprotis turi būti tas jėzuitas, kad jis nemato ir nesupranta, kad jo argumentas už religiją yra didžiausiu argumentu prieš Romos katalikišką religiją. Tik pasvarstykime.

Dublinas yra katalikiškosios šalies sostinė. Natūralu prileisti, kad ten turi būti katalikiškiausia santvarka. Na ir toje katalikiškiausioje santvarkoje besą taip apleistų našlių, kurių vaikai badu miršta šalia savo skarmaluose gulinių sergančių motinų, o kunigas padaro tą malonę, kad ateina į išspaviedoti ir suteikti paskutinį patepimą. Kur čia ta Kristaus skelbtos artimo meilė? Kur krikščioniškas socialis teisingumas, reikalaujantis, kad vieniems pertekliuje gyvenant, kitiems nereikėtų skursti ir iš bado su vaikais mirti?

Seniau Lietuvoj Vienaip,
Dabar Amerikoje Kitaip

Visi atsimename, kad senaisiais laikais Lietuvoj Visų Šventųjų proga sodiečiai gausiai apdovanodavo ubagus savo ukių produktais. Amerikoje iš to papročio nieko neliko, o turime kitą papročį. Chicagoj, o be abejonės ir kituose miestuose, bažnyčiose prieš Visų Šventųjų dieną esti išdalinti uždušiniai konvertėliai. Tikintieji yra raginami dėti aukas ir gražinti kunigams. Jie už tuos pinigus Visų Šventųjų proga atlaikysią už mirusius mišias, o žmonių pinigų, žinoma, susizeria sau į kišenius.

Dabar minėtą seną papročį atminus, but reikėję daryti kolektaš tremtyje esantiems vargšams. Bet kunigų žvilgsniu jie patys didesni vargšai, negu tremtyje esantieji, ir žmonių duosnamą sunaudoja sau.

Chicagoj girdisi, kad iš jaunųjų lietuvių ateivių atsiranda tokių, kurie savanoriai stoja į Dėdės Samokariuomenę. Iš tokių jau ir atostogų buvo parvykę ir niekas nesigaili savo žygio.

Laisvamanis.

Laikas užsisakyti "Keleivio" Kalendorių 1950 metų. Daug skaitymų ir informacijų. Kaina 50 centų.

MAINIERIAI GRĮZO PRIE DARBO

Anglių kasyklų darbininkai vėl dirba savo pavojingą darbą. Paveiksle matyti, kaip mainieriai New Kathleen kasykloje, Du Quoin, Ill., gabena stulpą kasyklos luboms paremti. Po 52 dienų streiko mainieriai dirbs iki lapkričio galo, o tuo tarpu eis derybos dėl sutarties atnaujinimo.

LAWRENCE, MASS.

Spalio 30 d. Lietuvių Piliiečių Klube įvyko vietos lietuvių didelis susirinkimas, kurį surengė Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius. Susirinkime gražias kalbas pasakė naujai atvykusieji tremtiniai ir vietos lietuviai. Ypatingai gražią kalbą pasakė B. Kalvaitis iš Bostono. Taip pat buvo atlikta maža meninė programa, kur gražiai padainavo p. Barmienė. Laikė susirinkimo surinkta nemažai aukų, kurios nuvežtos Amerikos Lietuvių Kongresui.

Tik yra labai gaila, kad Lawrence esantieji tremtiniai labai negausiai dalyvavo. Kažkodėl jie vengia ten dalyvauti, kur yra dirbama Lietuvos išlaisvinimo labui. Kažin ar jau jiems nerupi Lietuvos likimas? Gyvenantieji Lawrence literatai rastiškai buvo pakviesti paskaityti savo kurinius, apie kenciančią Lietuvą, bet kažin kodėl nesiteikė atsilankyti ir tuo pačiu prisidėti prie programos.

Matomai čia kaip visados intriguoja vieno asmens užsispyrimas, kuriam visai nerupi Lietuvos likimas, o tik rupi jo garbė ir "vadovavimas". Dėl tos priežasties ir tremtiniai buvo sulaukyti.

Spalio 22 d. vietos klebonas buvo sukvietęs tremtinius į bažnyčios svetainę pamokinti amerikoniškos "stailos". Daktarams, advokatams, literatams ir šiaip eiliniams žmonėms buvo paaiškinta, kaip ir kada pakelti skrybėlę, kaip ir kada galima damą vesti už parankės ir kaip laišku vokal užrašinėti. Kažin prelegentas ar pagalvojo, kokią jis auditoriją turi. Ar gal galvojo, kad šneka savo davatkėlėms. Dabar kilo

klausimas, argi tie Europos žmonės net vokų nemoka užrašinėti?

Ta pačia proga buvo paskelbta organizacijų pavadinimai, kuriose bažnyčia draudžia dalyvauti katalikams. Tarp jų buvo paminėta komunistų, socialistų ir tautininkų organizacijos.

Lawrenciskis.

BROOKLYN, N. Y.

LSS 19 Kuopos
Metinis Bankietas

Seštadienį, vasario (Feb.) 4 d., 1950 metais, Lietuvių Piliiečių Klubo patalpose, 280 Union Ave., įvyks Lietuvių Socialdemokratų Sąjungos 19 kuopos metinė vakarienė. Pradžią 7 val. vakare.

Si vakarienę gal bus įdomiausia, kiek mes jų turėjome praityje, nes mūsų naujakuriai yra pasiryžę duoti gerą programą. Na, o gospadinės, ypatingai draugė Kupėniskienė, jau dabar rupinasi, kad gerai pavalgydyti svečius. Bus ir gėrimėlio. Tikietus galite gauti pas visus kuopos narius ir Lietuvių Piliiečių Klube. Tikieto kaina \$3.

Rengimo Komisija.

LIETUVOS GENERALINIO
KONSULATO NEW YORKE
PAIESKOMI ASMENYS

Baracevičiūtės, dvi seserys, turi seserį Antaniną Rapsienę. Borisovas, Jonas, iš Zagarynės km., Salako vals. Zarasų apskr.

Gabalas, Juozas, brolis Leono. Gasiunaitė, Ona, dukterė Martyno.

Gudmonas, Juozas, ir Gudmonaitė, Jadvyga, vaikai Juozo. Tėvas buvo kilęs iš Kelmės valsčiaus.

Jankauskas, Feliksas, iš Čižūnų km., Valkininkų vals., Trakų apskr.

Jonuškaitės, Kucinskienė ir Marijona Meškauskienė, iš Lieplaukės parapijos, Bernotavo vals., Telšių apskr.

Kazilutė (Kazlaitė), Magdė, iš Kazlų Rudos, Mariampolės apskr.

Kuzmaite, Elena, iš Butkelių km., Dusetų vals. Zarasų ap. Laimutis, Antanas ir Olesis. Mardosas, Jonas, iš Plavejų km., Salako vals. Zarasų ap. gyveno Brazilijoje.

Mikulskas, Juozas, gyvenęs Detroitė.

Numgaudienė-Vengraitė, Ka-

mina, ir jos sesuo Pabriežienė, Julija, iš Kuršėnų parapijos.

Petrulionis, Feliksas, iš Tirkelių km., Šiaulių valsčiaus.

Petrutis, Jonas, iš Slaveitų km., Darbenų vals. Kretingos apskr.

Skučaitė, Genovaitė, gyvenusi Kaune, Šančiuose, kur ištėko už Amerikos lietuvių ir išvyko Chicagoj.

Stanat-Peterienė, Emma, ir vyras Johann bei jo brolis Adolf Peter, kilę iš Nėdėlberžio km., Mariampolės apskr., gyveno Kanadoje.

Užkurėnas, Juozas, iš Rokiskio, turi Argentinoje brolių Kazimiera.

Vaisieta, Vaclovas, iš Perlojos km., Merkinės vals., Alytaus apskr.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

Consulate Gen. of Lithuania
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

LAIVYNO LIUDININKAS

Per karą pagarsėjęs admiralas, Raymond A. Spruance, liudija atstovų rumuose už karo laivyną. Liudydamas jis sakė, kad kilus karui su Rusija "mūsų tikslas turėtų būti nuversti komunistinius režimus visame pasaulyje."

NORI AMERIKON, NETURI
PAZYSTAMŲ

Paskutiniiais laikais "Keleivis" gauna iš Vokietijos daug laišku, kuriais tremtiniai prašo, kad kas nors iš amerikiečių duotų jiems darbo ir buto garantiją, taip kad jie galėtų atvykti Amerikon. Tokie asmenys paprastai sakosi neturi Amerikoje nei giminių, nei pažystamų, todėl prašo, kad koks nepažystamas gerasirdis padėtų jiems Amerikon atvykti.

Mes jau keletą tokių prašymų esame paskelbę ir turime dar nepaskelbtų.

Mes manome, kad šitokie prašymai iš Vokietijos turėtų būti siunčiami į BALF-a ir BALF-as turėtų juos tvarkyti. Nes jeigu tremtiniai prašys garantijų patys iš gerasirdžių amerikiečių, tai pasidarys betvarkė: vienas galės gauti keles garantijas, o kitas—nei vienos.

"Kel." Administracija

Didysis

SAPNININKAS

Su Salemono Galva

Gražiais mėlynais viršeliais, parankaus formato, daugiau kaip 300 puslapių, kuriuose surašyta apie 1,500 visokių sapnų. Kaina \$2, bet "Keleivio" skaitytojams tik \$1.00.

Gaunamas "Keleivio" knygyne. "KELEIVIS"

636 Broadway, S. Boston, Mass.

TREČIAS SUVAŽIAVIMAS

(Laiskas iš Anglijos)

Spalio 15-16 dienomis Londone įvyko Britanijos Lietuvių Sąjungos suvažiavimas. Tai jau trečiasis ciklas.

56 Sąjungos skyriai atsiuntė 61 atstovą. Suvažiavimo daugumoje jau matyti asmenys, tik kur ne kur pasirodė ir naujas veidas. Demokratinio nusistatymo žmonių tame suvažiavime reikėjo ieškoti su mikroskopu.

Suvažiavimą atidarė p. Varkala. Pirmiausiai priminė, kad jam trečią kartą tenka garbė atidaryti suvažiavimą ir pasiūlyti išrinkti p. Balutį "garbės pirmininku." "Garbės prezidiumo" ligą Anglijos lietuviai, matomai, atsivežė iš tų garbinčių laikų, kada Lietuvoje "abu švogeriai" budavo visokių suvažiavimų "garbės" vietoje, o gal ta mada bus atėjusi iš Sovietijos, kur į "garbės prezidiumą" visada yra stodinamas "pats" Stalinas ir jo artimiausieji bendrariežninkai.

Ministeris Balutis pasakė kalbą, bet jau apie "dvokiančius" dalykus nebeužsiminė. Atrodo, jog "Keleivio" pastabas apie vieną jo nešvankią kalbą bus jį pamokinusios, kad ir diplomatas privalo kalbėti be paiku išsišokimų ir neturi eiti "į lankas pasivaikšioti."

Iš valdybos pranešimų paaiškėjo, kad valdyba padarė 28 posėdžius ir pirmininkas pranešė, kad jam tekę parašyti net 400 laišku. Ką atsiektą tais laiškais, pranešimas nesakė. Buvo pranešta ir apie pakaitimus "Britanijos Lietuvio" redakcijoj. Redaktorius A. Kaulėnas buvo išvartytas iš redaktoriaus pareigų dėl kokios tai kaltės. Ką jis padarė—nežinia, bet garbės teismas jį rado kaltu ir buvo pasiūlyta buvusio redaktoriaus per metus laiko nerinkti į Sąjungos centro organus. Redakcijos vardu apie ateities planus kalbėjo naujas redaktorius, K. Obolėnas, o jo planams pritarė redakcijos kolegijos narys p. Bajorinas. Jie kalbėjo apie laikraščio atpigimimą, o V. Strimas (Strimavičius) ciulė pagerinti laikraščio turinį.

P. Kuzminkas karštai kalbėjo, kad reikia namus įsigyti ir šaukė "nemerdekime arklidėse," bet pinigų namui pirkti kol kas sudėdė tik 2,600 svarų, o už tiek pinigų Londone namus įsigyti sunku. Todėl bus tęsiamas šerų platinimas.

Antrą posėdžių dieną, po skyriaus,

maldos, buvo renkama valdyba, į kurią įėjo pp. Varkala, Bajorinas, kun. Kazlauskas, Damušis ir Bulaitis. Tai vis to paties tautininkiškai klerikališko nusistatymo žmonės. Į komisijas ir kitus Sąjungos organus irgi išrinkti žmonės su "generalinių tarėjų" ir "batalionų vadų" praeitimi.

Suvažiavimas pasisakė kovoti dėl Lietuvos laisvės, bet apie demokratinę Lietuvą niekas neužsiminė. Demokratiija, atrodo, mūsų Sąjungos vadams yra trefnas žodis.

Makedonietis.

Po Suvažiavimo

Kai kurie Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos atstovai, sugrįžę iš Sąjungos atstovų suvažiavimo spalio 15-16 d. Londone, pranešė tokias naujienas: Kaip ir praėjusiais metais, suvažiavimas atsilankė ministeris Balutis. Atidaro moje savo kalboje jis kvietė prie vienybės. Iš to jau galima buvo suprasti, kad Sąjungoje kažkas dedasi. Prasidėjo prezidiumo rinkimai. Technikinį pirmininką rinkome 40 minučių. . . Susidarė neskani atmosfera. Skilimo neįvyko.

Dar prieš suvažiavimą viename "Britanijos Lietuvio" numeryje buvo paskelbta trumpa žinutė, kad redaktorius Kaulėnas, centro valdybos nutarimu, atleistas iš pareigų. Suvažiavimas jis buvo atvykęs ir bandė kelti aikštėn savo argumentus, tačiau ir čia jam nepavyko. Suvažiavime išrinkta naujas organas "Sąjungos Taryba" ir perrinkta nauja valdyba.

Vėliau "Britanijos Lietuvio" pranešė, kad pirmame naujosios valdybos posėdyje buvęs visą laiką valdybos pirmininku p. Varkala nedalyvavo, pareiškęs raštu, kad jis Sąjungą laiko jau pakankamai "stipria" ir jaučiasi nereikalingas.

Iš šių reiškinų aiškėja, kad Sąjungos centre kažkas darosi. Kai kas bando spėlioti, kad piauas spalvos, butent nacionalinė spalva susirėmė su intencionaline juodąja. . . O gal ir kitkas yra, kas dar viršun neįskilo. Palauksim, pamatysim, ar drumstis nusištos ar daugiau kas nors iškils.

—D. P.

Lietuvai gelbėti auka, juo Tėvynė bus Tau labiau dėkinga. Auką priima Amerikos Lietuvių Taryba ir jos

LENGVAS BUDAS . . .
ISMOKTI ANGLISKAI

ANGLŲ KALBOS VADOVELIS su paaiškinimu, kaip yra tariamos įvairiose konsrtekcijose angliskos raidės; su žodžių linksniuote, su gramatika ir su lengvais pasikalbėjimais ieškant darbo, nuėjus krautuvėn, pas siuvėją, pas daktarą, restoran ir tt.

KAINA 35 CENTAI, kuriuos galima prisiųsti pašto ženkleliais.

KELEIVIS

636 East Broadway So. Boston 27, Mass.

Buvusio Lietuvos Prezidento
DR. KAZIO GRINIAUS

Atsiminimai ir Mintys

Tai yra stora, didelė 300 puslapių smulkaus rašto knyga apie lietuvių tautinį atgimimą, apie senesnius lietuvių veikėjus, partijas, programas ir lietuvių tautos kovas už laisvę.

Knyga labai įdomi, paduoda daug žinių iš mūsų senosios istorijos, o daktaras K. Grinys iš savo atsiminimų papasakoja daug linksmų ir įdomių nuotykių. Skaitydami tą knygą prisiminsime mūsų jaunąsias dienas Lietuvoje. Knygos kaina \$2. Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

KELEIVIS

636 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

ŽODYNAS

Angliškai - Lietuviškai ir
Lietuviškai - Angliškai
A. LAJO Žodynas
Nauja Laida
2 tomai. 1300 pusl.
KAINA 12 DOLERIŲ
SU APDARAIŠ \$14.00.

Piguus siųskit su užsakymu:
DR. D. PILKA
546 E. Broadway
South Boston 27, Mass.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

—Maikie, tu manęs dar neklausai, ką aš mačiau ant to didelio lietuvių skodo, ką buvo anadien suvažiavęs į vieną Naujorko utelį?

—Tėvas, turbūt, kalbi apie didįjį Amerikos Lietuvių Kongresą?

—Jessa!

—Ar tėvas tenai buvai?

—Šiur, Maik!

—Na, tai ką gi tenai matėi?

—Buvo ko paurėt, Maikie! Kur tik žmogus nepasisekė, tai vis atbulas kalnierių, vis kunigas. Net saldu žmogui ant širdies, bažinai, kad tokioj kumpanijoj pikta dvasia prie tavęs nepristos.

—Ar tėvas nori pasakyti, kad tai buvo vien tik kunigų suvažiavimas?

—Ne, Maikie, buvo ir kitokių. Buvo praprosorių, diplomatus, lojarių, daktarų ir kitokių. Buvo ir amerikonių, ir vis neprasti, ale senatoriai, gubernatoriai ir kitokia načalstva. O kokių gražių leidžių, ai-ai-ai! Net dušia džiaugėsi, kad musų narodas taip dženteloniškai išrodo. Ale buvo ir senų grinorių.

—O kas jie?

—Ar tu nežinai, ką reiškia senas grinorius?

—Ne, tėve. Šitai yra pravardžiuojami tik tai naujai Amerikon atvykę žmonės. Bet kas atvažiavo seniaus, tas jau skaito save "senų amerikonių," ne "grinorių."

—Yra, Maikie, ir senų grinorių. Tokiu pasirodė vienas senas kriaucius iš Bostono.

—O kodėl tėvas jį taip charakterizuoji?

—Jis tokiu pasirodė savo apsiėjimu, Maikie. Tu turbūt žinai, kad už Lietuvos gronyčios dabar yra susidariusi iš visų partijų Lietuvos valdžia. Kai tik bolševikai bus iš Lietuvos išvariti, tai šita valdžia rida-vei važiuos į Lietuvą. Tai gi į šitą Amerikos Lietuvių Kongresą Naujorko buvo atvažiavęs tos valdžios atstovas ir skaitė raštą, kaip valdžia susidarė, kaip ją valdė Stalino galvariežai, kaip paskui sukišo į dėglį Hitlerio naciai ir kaip ją Amerikos vaiskas išvadavo. Tai gi, kai jis tą dokumentą skaitė, tai tas Bostono kriaucius sklaidė "Darbininko" gazetą ir žiūrėjo į salinų apgarsinimus. Tik tu pamislyk: to dokumento atsidėję klausėsi praprosoriai, lojariai ir diplomatai, o tas kriaucius norėjo parodyti, kad jis mandriausias už visus ir jam nėra ko čia klausytis! Na, tai pasakyk, Maikie, kaipgi tu tokį mandrąpypkį pavadintum, jei ne senų grinorių?

—Tokiuose suvažiavimuose būna visokių žmonių, tėve.

—Jau rait, Maikie: buvo visokios šeršties ir visokio stono. Buvo mokyti ir nemokyti, buvo džentelmonų ir kitokių. Ot, paimkim kad ir "Sandaros" redaktorių. Jis vyras didelis, kaip stokjardų kaminas, ale senmergės balsą turi. Turbut čelto jis ir kalbėt nenori, tik čiulpia ir čiulpia galiuką cigaro.

—O gal jis ir nežino ką sakti?

—Gali but, Maikie. Ale už tai labai moksliską spyčių išdrožė praprosorius Pakštas. Jis vyras nedidelis, ir barzdukė mizerna, ale balsas, kaip kokia bomba! Pasižiūrės į diplomatus, ir kaip pakels ranką, kaip išskės pirštus, kaip atidarys burną, tai taip ir lekia iš jos: "infer-r-nos! postuliatai! multivalentai!" ir kitokie mulkiuplentai.

—Ar tėvas supratai, apie ką jis kalbėjo?

—Supratau ir nesupratau, Maikie. Vienoj vietoj jis pasakė, kad musų viera yra geriausia, ba pripažįsta meilę artimo. Tai rokuoja, kad kožnas žmogus turi mylėti savo susiėdą, o ypač kai abudu išsimeta po burnikę.

—Ar jis taip sakė?

—Apie burnikę jis nieko nesakė, ale tas ir be pasakymo žinoma.

—Na, o ko tėvas nesupratai?

—Man neaiškus pasidarė paskutinis jo pasakymas, kad musų viera turi but vajuona. Tai gi aš dabar nežinau, ar čia man reikia nusipirkt ražančių ir kalbėt apie meilę artimo, ar išsi-galst šobli ir eit bedievius galabyt.

—Mylėk pats save, tėve, ir kitiems bloga nedaryk, tai bus geriausias kelias.

Vermonto Farmose

XX

Kolchozų Neteigsim, Bet Socializmą Praktikuojam

Kazys Steponavičius, senas cliffsidietis, musų išėivioj stambus ir nenuilstantis per daugelį metų veikėjas, mano geras bičiulis, su kuriuo visais laikais glaudžiai dirbova, sėkmingai ir sutartinai kovojom prieš darbininkų demoralizatorių, klajunus, Bimbą ir Fruseiką bei jų pasekėjus.

Dėja, nedėkingas likimas mano draugą skaudžiai nukriaudė: skausmas įsimetė kojose, turėjo geriausius gydytojus, išėjo ligoninėn ir ten, rodos, išvargęs virš pusės metų, išsikastijo apie \$18,000 ir grįžo be abejų kojų. Baisesnės nelaimės žmogui negali būti. Visa jo laimė, kad turi žmoną auksaširdę Uršulę, kuri tegali but tokia tik viena visam pasauly: taip ištikimai, taip nuoširdžiai, pavyzdin-gai ir kukliai laikosi abu savo gyvenimo gustėlej.

Kada gyvenau New Yorke ir Čalis buvo sveikas, veikė kartu, nė žingsnio vienas be kito nežengė: mudviejų bendradarbis J. Stilsonas tuo tarpu buvo "slapukas," tik po to kai bimbiniai jį išdavė ir iškio kalėjiman—mudu griebėmės gelbėti ir išgelbėjom. Dabar laisvas ir drukuojas šį raštą.

Tuomet "sklokos" tėvas, Pruseika, pasišovė išduot visą skloką ir jau selinosi

perduot Bimbai Lietuvių Darbininkų Draugiją ir savitraštį "Naująją Gadynę"—jam irgi aplaužėm ragus ir atidavėm jį Bimbai nugutėlj.

Tiesa, mes atlikom tą ne vienį. Mums padėjo tokie vyrai, kaip Bukaviackas, Tamavičius, Burkė, Kriaučiukas, Nargėla, Zvingilai, Dovydaitis ir visi socialistai su mum tampriai bendradarbiavo: Glaveskas, Tiskevičius, Žilinskas, Lukoševičius, Vaitukaitis ir kiti. Ir visi Brooklynio biznierių tampriai su mum stovėjo. Tai buvo puikus laikas, tai yra malonus prisiminimas. Gal skaitytojas klaus, ką gi šitas visas biznis turi bendro su Vermonto Farmomis? Labai daug.

Tada veikėm kartu, šian dien tenka darbuotis vienam. Bet tose kovose įgytos pamokos šiandien duoda gerus vaisius. Čalis budriai tėjia ir seka mus darbuotę, tankiai keičiamės laiškais. Pasikritikuojame, kartais gana aštriai pasiginčijame.

Prieš septynis metus atvykęs į Vermontą neradau nė vieno CIO unijos skyriaus, nė vieno nario, tik AFL buvo keletas apšepusių, nieko neveikiančių, be jokios reikšmės lokalių. Pradėjus organizavimo vaju, verbavimą darbininkų į CIO unijas, lyg liepsna užsižiebęs nušlavė prakaito sunkumo sistemą Vermonto pramonės įmonėse, visur

įsisteigė ir veikia darbo unijos.

Per abidvi, CIO ir AFL, dabar yra virš 25,000 organizuotų darbininkų. Mažai čia gyventojų, neperdaugusia ir rankpelių, bet skaičiuojant nuošimčiais ir palyginus su kitomis valstijomis, tai čia yra didesnis nuošimtis organizuotų darbininkų negu kitose valstijose.

Visais laikais republikonų partija kontroliuoja šią valstiją, bet jau grūdai atskirti nuo pelų, senoji gvardija aplamdyta, ji negali praveisti rinkimuose savo frakcijos kandidatų, veda derybas ir prašo CIO unijų remti jų žmones. Fabrikų darbininkai su farmeriais užmezgė tampriausius ryšius. Mus valstijoj anti-darbininkiskų įstatymų, kaip kitur, nėra.

Drg. Steponavičius sekdamas mus veiklą paskutiniam savo laiške rašo ir apie save:

"Buvau žuvauti, šį sykį prisirašėm prie 'tournamento,' praizas už didžiausios žuvies tuna fish pagavimą buvo \$5,000, antras—\$2,500.

"Per tris dienas ir dvi naktis gyvenau Atlantiko vandenynė ant laivo. Pagavau vietnų 108 svarų sunkumo, kitą 65 svarų. Praizą nusinėšė koks ten sufasistėjęs buržujus graikas. Kaip sau nori, bet teisybės nėra prie kapitalizmo.

"Sugrįžęs be praizo, apkaltinau Marshallo planą, bet nesakiau, kad tas graikas buržujus sugavo 518 svarų tuna fish.

"Na, kaip gyvenimo dalykai pas tave? Kaip sveikata ir kaip tavo prisiega, ta geroji

draug. Jankauskienė? Aš tankiai 'tunodamas' savo vežimėly permslinu apie tuos laikus ir tą 'Sovietų Arką' 7-tam danguje, 398 Grand Street, New Yorke, kai tankiai vidurnaktiais po mingų užėidavom, o draugė Jankauskienė gamindavo savo 'latrams' valgyt. Atsimen, kai kartą važiuodami iš Newarko pametėme Dzuką? O jis tuom tarpu buvo 'slapukas.'

"Kaip sekasi su įkurdinimu ir 'apiekavojimu' dipukų? Suorganizuok kokį ten nors ukio kolektyvą iš tų Dievo paukštelių, o mane, kaip 'bedarbį,' galėtum išpraust, kad ir už 'press agenta'."

Pirmesniuose laiškuose jis man vis galvą kvaršino, kad suorganizučiau "kolchozus," "sovchozus" ar ką panašaus. O pats vis piršosi už vyriausį bosą. Dabar jau tik "kolektyvą" besiuolo ir nori but jau tik pšorium.

Kaip pirmiau, taip dabar jam atsakau, kad mes čia jokių "kolchozų" nusteigiam ir komunistinių provokacijų nedarysim. Bet štai ką mes darom: apart ugdimimo unijų, kartu steigiam kooperatyvus. Jau gyvuoja apčraudos kooperatyvas, pieno produktų gamybos ir vartotojų kooperatyvas.

Dar ne viskas. Miestelis Morrisville pasistatė elektros stotį, pasikinkė vandenį, gaminasi elektros jėgą ir jau turi ligvaliai ne tik sau, bet ir apielinkes aptarnauja. Iš šitos įmonės miestelis turi tiek pajamų, kad panaikino takų kolekta ant nejudinamo turto, iš elektrinės pasidengia visos miestelio lėšos.

Pavyzdį paėmė du miesteliai: Lyndonville ir Swan-

ton, kurie irgi patys sau gaminasi elektrą. Pieno trustas, Hood's kompanija, lermuoja prieš kooperatyvus; National Life apdraudos kompanija šaukia prieš apdraudos kooperatyvus; New England Central Power ir Green Power kompanijos nesvietiškai skandalija prieš tuos tris miestelius ir sako, kad čia vystosi baisus socializmas, pražudys visą šalį. Kol nebuvo čia CIO, tai viskas buvo ramu, gi dabar tiesiog net baisu pamislyt, kas darosi.

Vermonto farmeriai nepratę daug plėpėti; neigi labai baukštus. Jie sako:

"Jeigu jau čia toks socializmas, tai visai nebaisus, mums visai geras dalykas—nereik takų mokėt."

A. Jenkins.

Skaitytojų Balsai

Gerbiame! Tėvui ir Maikiui siunčiu prenumeratą, už kalendorių ir pusę dolerio Tėvui ant batų, ir ta proga noriu išrašyti "Keleivį" savo draugui, kaip dovanėlę Australijoj.

A. Wiltrakis.

Oakville, Conn.

Gerbiame! Siunčiu prenumeratą už "Keleivį" dviem metams ir \$1 Maikio Tėvui. Iš viso gaunate \$7.

P. Lukovsky.

Phillipsburgh, N. J.

Gerbiama Redakcija! Nieka-dos mano namo durys Maikio Tėvui nebus uždarotos. Aš linkiu jam ilgus metus keliauti po visą pasaulį ir nugalėti visus savo priešus. Mano mylimiausia laikraščiui siunčiu \$3, Maikio Tėvui \$1 batams isigyti, kad neperšaltų kelionėse po pasaulį, o 50c skiriu kalendoriui, gi \$5.50 Lietuvių Tarybai, kad geriau dirbtų dėl Lietuvos išlaisvinimo.

Nellė Puzin.

Edgewater, N. J.

Gerbiame! Siunčiu \$5, bus "Keleivio" prenumeratai, už 2 kalendorių 1950 metams, gi už likusius pinigų nusipirkite Tėvui machorkės.

C. Primeau.

Detroit, Mich.

Gerbiama redakcija! Apsimoku už laikraštį ir kalendorių, o likusius 50c skiriu senam Tėvui tabakui pirkti.

G. Rainis.

Cleveland, Ohio.

Gerbiame! Prisiunčiu \$7, bus už laikraštį "Keleivį" 2 metams, o \$1 tebus Maikio Tėvui pypkei nusipirkti.

J. Shink.

Philadelphia, Pa.

Gerbiama administracija! Siunčiu "Keleiviui" už prenumeratą dviems metams \$6, kalendoriui 50c ir 50c Tėvo batams palopyti. Su linkėjimais,

J. Kukutis.

Kingston, Pa.

Gerbiame! Sirdingai dėkoju už siuntinį man "Keleivio" per tris mėnesius. Aš "Keleivį" jau skaičiau būdamas tremtyje ir jį labai pamėgau. Dabar siunčiu du dolerius, pusantro už laikraštį, o pusę dolerio Maikiui su Tėvu ant tabako. Esu neturtingas užtat ir jie mažiau kliuva, kai busiu turtingesnis, atsėsiu daugiau, nes aš nusprendžiau, kad kol busiu Amerikoje su šiuo laikraščiu nesiskirsiu.

Tik vieną dalyką tai pageidaučiau ir ne tik aš vienas, bet ir iš daugelio girdėjau, kad Maikis su Tėvu lankytų mus du kartu į savaitę. Su pagarba,

Juozas Balušis.

St. Charles, Ill.

For NEW ENGLAND

1/2 BILLION DOLLARS
(\$502,832,000)

FOR NEW AND IMPROVED ELECTRIC FACILITIES

Nuo 1945 metų elektros kompanijos sudėjo \$352,426,800 kad pagerinti ir išplėsti elektros tiekimą Naujai Anglijai. Šis didis "atsigriebimo" darbas po karo pastatė įmones naujon tvarkon ir žymiai pakėlė elektros gamybos pajėgumą. Bet tai ne viskas. Per 3 sekamus metus yra numatyta išleisti dar \$150,405,000 pagerinimams ir elektros pajėgumo padidinimui.

Iš viso PUSE BILIONO DOLERIŲ (\$502,832,000.00) arba vidutiniškai daugiau kaip po \$196,000 KAS-MET PER SEPTYNIUS METUS jūsų elektros kompanijų yra sudedama į darbą kad garantuoti pakankamai elektros visiems Naujos Anglijos reikalsams.

electric light and power companies OF NEW ENGLAND

Dr. Vincas Kudirka

1858 M. GRUODŽIO 31—1899 M. LAPKRIČIO 16

Šiais metais, lapkričio 16 dieną, sueina lygiai 50 metų, kaip mirė lietuvių tautinio atgimimo veikėjas Dr. Vincas Kudirka. Mirė jis jaunas, 41 metų amžiaus, pačiame darbo įkarštyje džiuvos pakirstas.

Vincas Kudirka gimė 1858 metais gruodžio 31 d. Paežeriu kaime, Vilkaviškio apskrityje pasiturinčio 70 margų (35 dešimtinių) ukininko šeimoje. Kai jam suėjo 10 metų, tėvas jį leido į ką tik atsidariusią Paežeriuose liaudies mokyklą, o 1871 metais nuvežė sūnų į Mariampolės gimnaziją. Visi anų laikų valstiečiai, leisdami vaikus į mokyklą, tikėjosi išleisti juos į kunigus. Taip tikėjo ir V. Kudirkos tėvas.

Mariampolės gimnazijoje tais laikais dėstomoji kalba buvo jau įvesta rusų, bet mokyklos dvasia tebebuvo lenkiška ir mokiniai tarpusavyje kalbėjo lenkiškai. Lenkiška atmosfera pagavo ir Vincą Kudirką ir jis mokykloje pradėjo jaustis lenku, arba, kaip jis pats vėliau rašė: "Sakydavau, kad aš sykiu lietuvis ir lenkas, nes istorija sujungė lenkus su lietuviais."

Mariampolės gimnazijoje jau tais laikais buvo dėstoma ir lietuvių kalba. Ji nebuvo privaloma, bet tie mokiniai, kurie vėliau tikėjosi pasinaudoti caro valdžios skiriamomis Suvalkijos lietuviams stipendijomis mokytis Maskvos universitete, lietuvių kalbos pamokas lankė. Lankė jas ir V. Kudirka. Lietuvių kalbos įvedimas Mariampolės gimnazijoje, kaip ir skyrimas stipendijų lietuviams studentams buvo padaryta, kad lietuvius atitrauktų nuo lenkų kultūros įtakos ir pakreiptų juos į "geradarį" carą ir rusų kultūrą.

Aplenkėjęs V. Kudirką 1877 metais įstojo į Seinų dvasinę seminariją ir mokėsi ten per du metus. Bet "dėl stokos pašaukimo" po dvejų metų iš seminarijos jis buvo išvartas, grįžo į Mariampolės gimnaziją, ją baigė ir 1881 metais išvažiavo mokytis į Varšuvos universitetą. Caro valdžios stipendijos V. Kudirka neprašė ir į Maskvą nepanorėjo važiuoti mokytis.

Varšuvos universitete V. Kudirka vienus metus studijavo kalbas (filologiją), o paskui perėjo mokytis medicinos. Studentaudamas V. Kudirka turėjo pats sau duoną užsidirbti. Su tėvu jo santykiai buvo veik visai nutrukę, nes tėvas negalėjo atleisti sūniui, kad jis neišejo į kunigus. V. Kudirka duoną užsidirbdavo pamokomis, įvairiais perrašinėjimais, o vasaros metu persamdydavo mokytoju įvairius dvarus prie vaikų.

Varšuvoje V. Kudirka išgyveno iki 1888 metų. Varšuvoje įvyko ir jo apsisprendimas pašvęsti savo jėgas lietuvių tautiniam būdinimui ir apšvietos platinimui tarp lietuvių. Kas pastumdavo V. Kudirką prie tokio apsisprendimo tikrų žinių neturime. V. Kudirka pats aiškino, kad jį paveikė "Ausra." Kai jis pamatė, jog kiti dirba lietuvių tautai prikelti iš miego ir tamsumo, tai jam pasidarė sarmata nuosaliai stovėti ir jis apsisprendė įsitraukti į tą darbą. Prie V. Kudirkos apsisprendimo neabejojamai prisidėjo ir caro kalėjimas, į kurį V. Kudirka pateko 1885 metais. Neilgai V. Kudirka sėdėjo kalėjime, tik 18 dienų, bet tai buvo lemtingos apsisprendimo ir apsisprendimo dienos.

V. Kudirka niekada ne-

rodė simpatijų socialistiniam judėjimui. Jis buvo, šių dienų žodžiais tariant, liberalas ir laisvamanis. Bet į kalėjimą V. Kudirka pateko dėl ryšių su Lenkijoje kaip tik tuo metu atsiradusiu socialistiniu sąjūdžiu. Kudirkos laikais Lenkijoje smarkiai augo pramonė, o su pramonės augimu miestuose atsirado skaitlingas proletariatas. Pirmą socialdemokratinę Lenkijos darbininkų organizaciją buvo pasivadinus "Proletariatas." Ji ėmėsi propaguoti darbininkų tarpe socialistines idėjas ir kurė negališkas organizacijas. Propagandos tikslu tos organizacijos veikėjai išvertė į lenkų kalbą Karolio Markso "Kapitalą" ir davė V. Kudirkai vieną vertimo dalį perrašyti ir paruošti dauginimui (hektografu). Rusų policija darydama kratą pas Kudirką tą "baisų" vertimą ir užtikto. V. Kudirka pasiteisino policijai, kad jis vertimą buvęs perrašyti ir paruošti už atlyginimą ir su slapta organizacija neturėjęs nieko bendra. "Proletariato" vadai tada buvo policijos išgauti ir žiauriai nubausti. Atrodo, kad Kudirka buvo patekęs į svetimos puotos pagirias.

Kaip ten bebūtų, kalėjimo laikas buvo apsisprendimo ir apsisprendimo laikas. Jau sekamais, 1886 metais, V. Kudirka pradeda bendradarbiauti "Ausroje." Dėl sėdėjimo kalėjime Kudirka buvo pašalintas iš universiteto ir tik po dvejų metų, po prašymo carui, jam buvo leista grįžti į mokyklą ir baigti daktaro mokslą.

1888 metais Vincas Kudirka baigė mokslą Varšuvoje. Tada jis jau sirgo džiova. Nuo to laiko V. Kudirka įsitraukia visa siera į visomis jėgomis į lietuvišką darbą ir iki mirties nuo to darbo nepasitraukė. Už to laikotarpio veikimą Vincas Kudirka ir yra lietuvių gerbiamas ir minimas, kaip vienas iš darbščiausių mūsų tautos žadintojų ir švietėjų.

Vincas Kudirka dirbo laikraštiniuko, rašytojo ir vertėjo darbą. Jis buvo "Varpo" ir "Ukininko" varomoji jėga. Jis telkia laikraščiams bendradarbius, pats į juos rašo, bara apsielidėlius, ragina apsnudusius, verčia didžiųjų lenkų, vokiečių ir anglų rašytojų veikalus į lietuvių kalbą ir pats rašo aštrias satyras apie Lietuvos valdovus—rusų cėnauininkus. V. Kudirkos "Vilkai," "Cenzūros Klausimas," "Lietuvos Tiltas Atsiminimai" ir "Viršininkai" įėjo į mūsų literatūrą, kaip gyvas tam tikros epochos atspindis.

V. Kudirka sujungė apie "Varpą" anų laikų pažangiąją inteligentiją. Pradžioje, tiesa, "Varpe" rašė ne jo vienas kitas kunigas, bet Kudirkos nusistatymas, kad "kraštiečių kraujas yra brangesnis už Vatikano diplomatiją," kunigus bendradarbius greit atbaidė. 1896 metais nuo varpininkų atsiskyrė socialdemokratai, o iš varpininkų grupės vėliau atsirado mūsų dienų liaudininkai, pažangųjų liberališkų inteligentų ir nuo bažnyčios pavaldžio atspalaidavusių ukininkų judėjimas. Bet Vincas Kudirkos asmeni mes

ADMIROLAS SHERMAN PERĖMĖ DARBĄ

Admirolas Forrest P. Sherman prezidento buvo paskirtas karo laivyno štabo viršininku į vietą pašalintojo admirolo Louis E. Denfeld. Pakeltimas karo laivyno viršūnėse įvyko dėl "admiralo maisto," kada karo laivyno vadai pradėjo protestuoti prieš karo laivynui tariamą daromą skriaudą. Gintcas ėjo dėl statymo didžiųjų orlaivių nesiotų, generolai skaitė, kad tai nėra reikalinga, o admiralai stovėjo už statymą.

TAUTOS HIMNAS

Lietuva, tėvyne mūsų, tu didvyrių žemė,
Iš praeities tavo sunys te stiprybė semia.
Tegul tavo vaikai eina vien takais dorybės,
Tegul dirba tavo naudai ir žmonių gerybei.

Tegul saulė Lietuvos tamsumus prašalina,
Ir šviesa ir tiesa mūsų žingsnius telydi.
Tegul meilė Lietuvos dega mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos vienybė tezydi.

Vincas Kudirka.

NE TAS YRA DIDIS

Ne tas yra didis, prieš ką milijonai
Prispausti rėžė žemyn galvas lenkia,
O dvasioje kelia: didžiais ne tironai,
Kurios reikia garbinti, nors jie visiems kenkia.

Tik tas yra didis, kurs gyvastį savo
Paskyrė teikimui tik artimams laimės,
Kuris didžius darbus žmonijai aukavo,
Prieš ką svietas klaupia su dėkui, niš baimės.

Ne tas yra galingas, kuriojo galybė
Tik ašarų, kraujo upelių braidytų,
Kurio galią skelbė griuvėsių daugybė,
Sudegintų turtų, žmonių nužudytų.

Galingas tas, kurs be kraujo gal skliesti
Tarp svieto brolystę iš krašto į kraštą,
Kurs vardienams duoda jų strėnas atiesti,
Palengvindams sunkią gyvenimo našą.

Ne tasai drąsus yra, kurs, stvėręs už kardo,
Dantims grieždams, rodo, žvėris koks įniręs,
Ant artimo šoka, jo gyvastį ardo,
Kad pats yra žmogum visai užsimiręs.

Drąsų tikrai taji mes turim vadinti,
Kuris už minties mūsų kovoja liuosybę,
Kurs nuomones savo išdrįsta apginti,
Kurs į akis svietui pasako teisybę.

Dr. Vincas Kudirka.

MANIESIEMS

Jeigu andra ištikus verstų stulpą vieną
Iš tų, kurie pilidko jusų namo sieną,
Namas negrįs—iš baimės jūs neišlakstytik,
Tik vieton ano stulpo tają pačią dieną
Tuoj kitą statykite!

Jeigu žūtų iš rankos priešo, ar likimo,
Viens tų, kur augin garbę, dvasią jus kilimo,
Rimkit—tegel jus širdis drąsums nestoja,
Tiktai, ką anas darė vyrs pasišventimo,
Tegul kitas kartoją!

Lietuva mano! Priešui ant tavęs įnirtus
Privalai hydra tapti ta, kuriai nukirtus
Galvą, tuoj kelios galvos vieton jos išdygsta.
Išlik, tik į hydą gyvumo pavirtus,
Nors priešų nestygsta!

Dr. Vincas Kudirka.

DAVATKA

Dievas visad ant lupų, o širdyje velnias;
Akis tuojau užmerkia išvydusi kelnes:
Vakščioja atspilęs—įžadai, mat, tokie;
Atmintyje tik laiko, kur atlaidai kokie;
Tur liežuviu biauresnį už gyvatės gylį:
Kasdien tupi bažnyčioj, nes tinginį myli:
Atmink, kas tai būtų, jei mįslės mint moki.

Vincas Kudirka.

šiandien minime ne tik tai, kaip vienos mūsų visuomenės srovės pirmtaką, bet kaip nenulstamą plunksnos darbininką, liaudies švietėją ir didelio pasišventimo žmogų.

—J. D.

Nacionaliniai Parkai

Iš milžiniškų Amerikos miškų Jungtinių Valstybių valdžia išsaugojo žmonėms daug gražių vietų, didelių miškų ir daug istorinių ir priešistorinių vietų. Apart valdiškų miškų, šias vietas valdžia administruoja federalinė valdžia ir jos priežiūroje National Park Service (vidaus departamento skyrius). Iš visų tų vietų nacionaliniai parkai yra puikiai. Pirmą tokia vieta, paskirta "naudai ir pasidžiaugimui žmonių," buvo Yellowstone Parkas Wyoming valstijoje, su daugia negu 2,000,000 akų plotu, 3,000 geizerių ir karšto vandens šaltinių, daug laukinių gyvulių ir tt. Parkas įsteigtas 1872 metais.

Per 77 metus, nuo 1872 metų, buvo įsteigti dar 27 kiti nacionaliniai parkai.

Jų tarpe yra Mount Ranier National Park (Washington valstijoje) su savo ledynais ir tankiomis giriomis. Beveik vieno milijono akų Glacier National Park (Montana valstijoje) su puikiais Rocky kalnų ledynais ir ežerais; Carlsbad Caverns National Park (New Mexico valstijoje) 45,000 akų plotas su labirintu urvų; Grand Canyon National Park (Arizona valstijoje) su mylios gilumo dauba, kurią sraunus Colorado upės vanduo per amžius išgraužė; Sequoia National Park (Kalifornijos valstijoje) su sodais milžiniškų sequoia medžių, pasaulio didžiausi ir gal seniausieji augalai ir puikiai vaizdai.

Rytinėje dalyje turime Isle Royale (Michigan valstijoje), tai yra didžiausia sala Superior ežere. Šis parkas yra pagarsėjęs milžiniškais pulkais briedžių ir vario kasykloms, kurios buvo net prieš Christofą Kolum-

bo laikus. Great Smoky Mountains (North Carolina-Tennessee) —aukščiausi kalnai rytus nuo Dakotos. Juodųjų kalnų: čia yra visokių įdomių augalų. Everglades (Floridos valstijoje)—beveik vienintelė pusiau tropiška vieta Jungtinėse Valstybėse, su vandenynais ir "mangrove" giriomis (mangrove medžių saknys auga virš žemės, o ne žemėje). Čia yra puikių įvairiausių paukščių.

Privatuss biznierių, po kontraktu su National Park Service, parupina nakvynę svečiams nacionaliniuose parkuose. Bet reikia iš anksto pasirūpinti, nes vasaros metu daugybė žmonių lanko parkus. Visi parkai, apskait Carlsbad Caverns, turi vietų nemokamai tiems, kurie atsigabena savo daiktus pernakvojimui.

Common Council.

"KELEIVIO" KALENDORIUS 1950 METAMS

Mūsų Kalendaris 1950 Metams jau spaudoj ir dabar jau galima jį užsisakyti. Užsakymus geriausia siųsti kartu su laikraščio prenumerata.

Kalendariaus kaina bus tokia pat, kaip kitais metais—50 centų. Užmokestį atskirai siunčiant galima prisiųsti ir pašto ženkleliais po 3 arba po 5 centus. Tik prašom nesiųsti oro pašto ženklelių, ir nesiųsti pašto ženklelių iš Kanados, nes mes negalim jų suvartoti.

"KELEIVIS"
636 East Broadway
South Boston 27, Mass.

Mūsų tėvų kraštas Lietuvos išlaisvinimo siekia Amerikos Lietuvių Taryba ir jos vykdomas Vajus. Paremk, tautiet, tad jos darbus!

ČECHAI DIPLOMATAI ISVYKSTA

Amerikos valdžia paprašė tuos du čekų diplomatus, Jan J. Horvath (kairė) ir buvusį čekų konsulą Dr. Ervin Munk aplieisti Ameriką ir važiuoti namo. Tai padaryta todėl, kad Čekijos valdžia išvarė du Amerikos diplomatus iš Čekoslovakijos. Čekų diplomatai nutraukti lenkų laive "Batory" išvykstant iš New Yorko.

Angliškai - Lietuviškas Žodynas

Drūčiai apdarytas juodais apdais su aukso raidėmis, 400 puslapiai turinio nuo A iki Z, parankaus 4" x 5 1/2 formato, kaina \$3.00.

Žodynas išleistas Europoje, jo autorius yra A. Herblitas. Galima gauti "Keleivio" knygyne.

KELEIVIS

636 Broadway,

So. Boston 27, Mass.

MES ATLIEKAM ...

VISOKIUS SPAUDOS DARBUS

Jei tamstoms reikia—

- ◆ BIZNIO KORČUKIŲ
- ◆ SPAUSDINTŲ VOKŲ
- ◆ LAISKŲ SU ANTGAVALIAIS
- ◆ BET KOKIAI PRAMOGAI BILJETŲ
- ◆ PROGRAMŲ ar PLAKATŲ

"Keleivio" spaustuvė padarys tamstoms viską ir nusiųs greičiau ir pigiau, negu kuri nors kita spaustuvė. Prašome kreiptis šiuo adresu:

"KELEIVIS"

636 East Broadway, South Boston 27, Mass.

MOTERŲ SKYRIUS

SI SKYRIŲ TVARKO
M. MICHELSONIENE

Idomus Lietuvio Rašytojo Gyvenimas

Kai tamtos skaitysit šiuos žodžius, tai kažkur už ke-
liolikos tukstančių mylių,
toli nuo sausžemio ir civili-
zacijos, neišmatuotais Paci-
fiko plotais plauks vėjo ir
audrų blaškomas nedidelis
laivelis su trimis žmonėmis.
Tai Fredo Trumano šeima.

Kas yra Fredas Tru-
manas?

Tai lietuvis žurnalistas,
musų draugų, Kazio ir Ju-
lės Brazevičių sunus. Pra-
dėjęs rašinėti angliškai
amerikiečių spaudai, jisai
pasirinko sau Fredo Truma-
no slapyvardį ir paskui le-
galizavo jį kaip tikrą savo
vardą ir pavardę. Apsigy-
venęs Hawaii salose, jisai
vedė tenai žmoną, užsiaugi-
no sunų ir visi trys pasista-
tė sau laivelį, kuriuo dabar
plaukia į Australiją, pake-
liui sustodami įvairiose sa-
lose, fotografuodami jų
augmeniją, paukščius ir ki-
tokias jėdomybes.

Nors F. Trumanas senai
jau paliko savo tėvelius, ta-
čiau nuolatos jiems rašinė-
ja, dalinasi įgytais įspu-
džiais ir domisi lietuvių
spauda. Gyvendamas Ha-
waii salose, jisai dažnai
prašydavo tėvų, kad nusių-
tų jam įdomesnių iškarpų iš
"Keleivio" ir "Naujienu."

Savo tėvų kalbos Truma-
nas neužmiršta ir kartais
mėgina lietuviškai rašyti.
Štai vienas tokių jo bandy-
mų apie tėvynę:

Turėjom tėvynę,
Bet ji jau sugriuvo;
Nukirsti miškeliai
Ir pilys supuvo.

Prieš kardus musiškių
Gudai čia drebėjo,
Prieš musų karžygius
Ir prusai virpėjo.

Kur Nemunas plaukia,
Juk buvo tėvynė,
Dabar musų žemė—
Kraujuota skerdynė.

Kur musų Kestutis
Ir Vytautas jojo,
Ten senos motutės
Dabar aimanuoją.

Nemaža eilėraščių apie
Lietuvą Trumanas yra pa-
rašęs angliškai. Jis yra iš-
vertęs anglų kalbon ir kai
kuriuos lietuvių poetų eilė-
raščius.

Trumano šeima ant savo laivo
prieš išplaukiant iš Honolulu.

Išplaukiant Trumanams iš
Hawaii, vietinis dienraštis,
"The Honolulu Advertiser",
rašė:

"Sekmadienį bus A-Die-
na (atsisveikinimo diena)
keliaujančiai Trumanų še-
mai—Fredui, Lornai ir jų
16 metų amžiaus sūnui Ta-
rui. Jie išplaukia iš Ala-
wai uosto savo 36 pėdų il-
gio laivelio "Kualoa" pama-
tyti pasaulio."

Toliau tas dienraštis aiš-
kina, kad iš Hawaiių Tru-

manai plauks į Filipinus, o
iš tenai į Australiją. Jie tik-
tai galėsia pasiekti Australi-
ją per du metus, nes jų pa-
čių pastatyta "Kualoa" ne
karo greitulis.

Aplankyti "visą" pasaulį
imsia mažiausia penkis me-
tus. Jie vėžasi su savim ir
automobilį, taip kad susto-
ję kur nors prie salos turė-
tų kuo sausžemiui pasivaži-
nėti ir parsivežti ko reikia.

Fredas Trumanas jau pa-
tyręs jurininkas ir jis žino,
kas tokiai kelionei reikalin-
ga. Todėl jis pasiėmė ne
tik maisto porai metų,
bet ir visokių įrankių bei
dalių laivo mašinerijai. Kai
tarnauja palankus vėjas,
Trumanas naudojasi burė-
mis, o kai vėjas nepalankus
arba kai kyla audra, tada
burės nuleidžiamos ir laivą
varo motoras. Todėl reikė-
jo pasiimti skystojo kuro
motorui ir gerą atsargą me-
džiagos burėms, nes audros
dažnai jas sunaikina.

Bet ar nebus gi tokia ke-
lionė nuobodi, kaip "Kua-
loa" išplauks į platų vande-
nyną ir Trumanai nematys
nieko daugiau, kaip tik sa-
vo veidus? Visai ne, entu-
ziastiškai atsakė visi trys.

Patį Trumanienę mėgsta
tapyba ir visos jų kabinos
sienos yra apkabinėtos ta-
pytais paveikslais, kurie
vaizduoja įvairių salų gam-
tą. Pats Trumanas mėgsta
fotografiją; jis fotografuo-
ja įdomesnes vietas ir daro
užrašus savo straipsnims.
Vaikas gi užimtas trumpų
bangų radio imtuvu, kuris
informuoja juos kas dedasi
plačiame pasaulyje. Be to,
laivo kabinoje yra įrengtas
geras knygynas, iš kurio
jaunuolis semia apšvietą,
kaip universitete.

"Taigi matote, kad nuo-
bodžiauti mes neturėsime
laiko," paaiškino Trumanas
savo draugams, kurie atėjo
su juo atsisveikinti. "Gaila
tik," jis sako, "kad mes tu-
rim tik po vieną gyvenimą,
į kurį nebus galima sutal-
pinti visko, ką mes norime
pasiekti ir pamatyti."
(Bus daugiau)

Kas Yra "Amerikos Moterų Kongresas"?

Šitokių nekalto vardu yra
pavadinota organizacija
Maskvos propagandai Ame-
rikos skleist. Ji buvo įkur-
ta 1946 metais ir ją tada
atvira rėmė Sovietų Rusi-
jos ambasada Washingto-
ne. Bet iš pradžios niekas
neatkreipė į tai dėmesio.
Tik pastaruoju metu, kai
tas "moterų kongresas" iš-
leido 114 puslapių atsisau-
kimą į Amerikos moteris,
kviesdamas jas "budėti,"
kad "ginklų fabrikantai"
neįtrauktų šio krašto į ka-
rą, kad vietoj ginklavinimo,
Amerika ir kitos demokrati-
nės šalys privalo nusigink-
luoti,—tik po to pradėjo
aiškėti to "kongreso" tiks-
lai.

Jungtinių Valstijų kon-
greso komitetas priešvalsty-
binei veiklai tirti truputį
panagrinėjo tos moterų or-
ganizacijos darbuotę ir pa-
sirodė, kad ji yra aiškus
Maskvos įrankis. Vyriausis

Oakland, Calif., teisme svarstoma perso studento, Parviz Daryoush, byla dėl persovi-
mo vienos moteriškės. Studentas (kairėje), kabasi teisme su savo advokatu G. T.
Davis, o persiūnanti moteris, Mrs. Judith Sher (dešinėje) liudijo teisme, kad studentas
savoje į ją po to, kai ji atsisakiusi dvorsuoti savo vyrą.

jos tikslas tai—trūdyti
Amerikos ginklavinimą. Tuo
tikslu ji skelbia "taiką." Už
taiką, ji sako, privalo stoti
visos Amerikos moterys,
kad apsaugoti savo sunus,
brolius ir vyrus nuo skerdy-
nės.

Ir šitokia gudri propa-
ganda suklaidino nemažą
patriotingų Amerikos mote-
rų. Daugelis jų įsirašė į tą
"kongresą" narėmis, kitos
remia jį pinigais ir darbu.
Jos nežino, kad tas "patrio-
tizmas" yra importuotas iš
Maskvos joms klaidinti.

Šiomis dienomis paaiškę-
jo, kad šitas komunistų pa-
daras, "Amerikos Moterų
Kongresas," yra prisidėjęs
jau ir prie "Tarptautinės
Moterų Demokratių Fede-
racijos." O kas toji fede-
racija per paukštis? Užteks
pasakyti, kad tą federaciją
įkurė aršiausia komunistė,
Rumunijos Anna Pauker,
žinoma kaip "Stalino kirvi-
ninkė" žmonių galvoms ka-
poti.

Retai pasitaiko, kad ko-
munistų fronto organizacija
butų taip prastai užmas-
kuota, kaip šitas "Amerikos
Moterų Kongresas."

IRGI TREMTINĖ

Sviesiaplaukė artistė Lila
Leeds iš antro karto atsidurė
teisme. Pirmą kartą už ru-
kymą marijuna cigarečių, o
dabar už neatsargų važiavimą.
Teismas nutarė ją "išstremti"
iš Kalifornijos valstijos pen-
kiems metams. Jei ji bus
pagauta tos valstijos ribose,
ji turės atsisėsti į kalėjimą.

Laikas užsisakyti "Kele-
vio" Kalendorių 1950 me-
tams. Daug skaitymų ir in-
formacijų. Kaina 50 centų.

Klausimai Atsakymai

Kam Reikia Žolynus Laistyt?

Žolynai, taip kaip ir žmo-
gus, susideda iš mažyčių
nervelių arba celių. Kiek-
vienas nervelis yra pilnas
vandens. Tas vanduo atei-
na per šaknis ir atneša su
savim ištirpinto maisto žo-
lynui. Bet per žolyno lapus
ir žievę vanduo nuolatos ga-
ruoja, ir jeigu žolynas dau-
giau jo negauna, jis sunyk-
sta ir galų gale išdžiūsta, va-
dinasi, numiršta. Todėl žo-
lynus reikia nuolat laistyt—
ne tik laistyt, bet duoti
jiems ir trąšų, kuriomis jie
maitinasi.

Ar Augmenys Jaučia?

Augmenys nejaučia taip
kaip žmogus arba gyvūnai,
kurių pojūčiai jungiasi per
tam tikrą nervų sistemą su
smegenimis. Vis dėlto aug-
menys atsiliepia tuloms per-
mainoms, kurios liečia jų
prigimtį. Pavyzdžiui, jeigu
paversite augmenį ant šo-
no, tai jo viršūnė ir šakelių
galai tuojau užsisirės ir pra-
dės augti aukštyn; o šaknis
tuoj pat pradės gilyn, ie-
škodamos augmeniui dau-
giau vandens ir maisto.

Koks Skirtumas Tarp Daržovių ir Vaisių?

Visų pirma skirtumas yra
tods, kad daržovės reikia
valyti, o vaisius galima val-
gyti žalius. Bet tai nėra aiš-
ki, nes kai kurios dar-
žovės valgomos irgi žalias,
pavyzdžiui, svogūnai, ridi-
kudai, salierai, morkos, ko-
postai ir tt. Mokslas nusta-
to tikrą skirtumą. Jis sa-
ko, vaisiai yra tik tie,
kurie išsivysto iš žiedų ir
kurie auga ant krūmų arba
medžių, išskyrus tik žemuo-
ges. Todėl vaisiai yra ilga-
mečiai produktai. Gi tokie
daliniai, kurie auga iš šak-
nų, arba iš stiebų, arba la-
puodai—tokie priklauso
prie daržovių. Jie paprastai
auga tik viena vasarą;
kita vasarą juos reikia jau
sodinti iš naujo.

Kaip Amerikoje Atsirado Visos Daržovės ir Vaisiai?

Daugumas dabartinių
Amerikos daržovių, vaisių,
javų ir gėlių buvo atvežta iš
Europos ir Azijos. Kiti bu-
vo atgabenti iš Pietų Ame-
rikos. Kviečiai atėjo iš Ma-
žosios Azijos. Kopūstų,
morkų ir kitų daržovių at-
vežė ateiviai iš šiaurės Eu-
ropos. Daugumas vaisme-

džių, kurie dabar auga šia-
urėje, taipgi atgabenta iš
Europos. Net pašarinės žo-
lės, kaip dobilai, atėjo iš už-
jurio, nes Amerikoje jų ne-
buvo. Tikrai kornus, bul-
ves, tomėites ir pumpkinus
atvykę čionai baltveidžiai
rado pas indijonius.

Dėstys Lietuvių Kalbą Komercijos Mokykloj

WORCESTER, Mass.—
Mokyklų superintendentas
Thomas Power čia pranešė,
kad Worcesterio komercijos
mokykloj nuo vidurio žie-
mos bus dėstoma lietuvių
kalba. Šis kursas nebus
privalomas, bet pasirenka-
mas. Kol kas kursas dar
nėra organizuotas ir vado-
vėliai neparuošti, bet moky-
tojas jau pasirinktas, tai Jo-
nas Parulis, buvęs Jungti-
nių Valstijų istorijos moky-
tojas Everette'e.

VILTIS IR KANČIA

Svečiais nebuvo Pasaulinės ateinan-
čios kad po akimirkos
išnyktume iš čia.
Kelioms tai atminti
Paliuku daina,
Kurios kančios viltis,
O šypsenoj—kančia.
P. Babickas.

TEISMO GLOBOJE

Mrs. Violet Bellous buvo mi-
lionieriaus Gar Wood sekre-
torė ir gyveno jo ištaigingoje
viloje Miami, Fla. Po boso
mirties ir namas ir puikus
įrenginys perėjo teismo ži-
niui, iki paaiškės, kas yra
įpėdinis ir kiek turto prikla-
uso sekretorei.

\$250,000 Lietuvai vaduo-
ti nebus didelė suma, jei
Tu, Tautiet, prisidėsi savo
gera auka!

VINCAS KUDIRKA:

Cenzūros Klausimas

Pasaka—Nepasaka

I
Kaip sau norite, šnekėkite,
aš nesutinku su tais vyrais,
kurie tvirtina, kad kunigai
moka vien tiksliai slėgt
kultūrą ir visai nesirupina
platinant jos vairs tarp tau-
tiečių. Paimkime pavyz-
džiui nors aną su nusizemi-
nimu styrinčią pašalyje ki-
tą trobų būdelę, kurios tik-
rąjį vardą ne visada prie
žmonių tinka minėt, o kuri
vienok turi neginčijamą
kultūrinę vertę. Juk tą bu-
delę,—atsiprašydamas viš-
tas, pavadinsiu ją **tupykla**,
—įvedė į musų kaimus ku-
nigai. Pirmiausia pradėjo
statyti tupyklas, žinoma, ku-
nigams įsakius, už švento-
riaus prie kaimo koplytelių,
kur budavo atlidai. Per
tokius atlidus moteris, ne-
žinodamos tam tikro tupyk-
lų tikslo, pasidėdavo jose
pundelius su krupnikėliu ir
užkandžiais. Ilgainiui at-
sirado jau ir pas tulus uki-
kininkus arba ten, kur leis-
davo vaikus į kunigus, arba
vėl ten, kur dažniau atsilan-
kydavo kunigai. Iš pradžių
žmoneliui stebėjosi, išvydę
tokius įtaisus: malunas ne
malunas, tik be sparnų;
spinta ne spinta, tik neman-
ginta. Šiandien nors ne vi-
si ukininkai turi įsitaistę tu-
pyklas, bet visi jau musų
krašto žmonės numano jų
paskirtį ir bobos pundelių
jose jau nepasidėda.

Virvagalių kaime buvo
vieta, išleidusi net tris ku-
nigus, ir žinoma, turėjo
aukščiau minėtą kultūros
įstaigą. Išėjus vyrams į
kunigus, vieta teko sieti-
mam žmogui, kuris ją visai
apleido ir turėjo parduoti.
Nupirko Endrius Klubas,
blaižas žmogus ir geras uki-
ninkas. Nors nebuvo mo-
kymas ir galėjo vien tiksliai
lietuviškas knygas skaityti,
bet turėjo, taip sakant, kul-
tūros jausmą. Jis jautė rei-
kalą prie namų ką pagerinti,
numanė, kad vieną ar
kitą atmainą padarys, kar-
tais net be išlaidų padidini-
mo, buna ir akims gražiau,
ir rauda didesnė. Tarp ki-
tų dalykų nusprendė ir ap-
leistas jau tupyklos likimą.
Prikalinėjo drėčiau atsoku-
sias lentas, plyšius užlipino
popierium ir įsakė visiems
namiešiams, kad neužmirš-
tų, kam ta būdelė įtaisyta,
ir kad pasielgimu nesiprie-
šintų jo įsakymui. Išsyk
šeimyna nenorėjo nė klaus-
yt.

—Tai, imsimė dabar ir
cisime ten, kur tiksliai jaga-
masčiai vaikščioja! Dar ga-
li būti nuodėmė.
Vienok vyresnieji pama-
žėl pradėjo priprast, tik su
vaikais negalima buvo nie-
ko padaryti—iš tolo bijojo
jeit į tupyklos vidų ir tik
per plyšius stengėsi pama-
tyt, kas ten viduje dedasi.
Taigi netrukus subadė ir
apdraskė nuo plyšių popie-
rius. Klubas, tai pastebė-
jęs, užlipino plyšius iš nau-
jo, atsinešė nuo klėties auk-
što pundą senų rubricelių
ir iškarpė didesnes raides,
tokias, kad iš jų išėitų sa-
kinys: "Popierių nedraskyk
ir nebadyk." Sudaręs kele-
tą tokių sakinių, prilipino
juos ant tupyklos sienų—
vienus iš lauko, kitus iš vi-
dus. Paskui juokdamasis
pasakė šeimynai, kad bude-
lėje yra prilipintas "uka-

zas," ir liepė perskaityt, kas
moka, o vaikus įgraudeno,
kad, šiukštu, popierių ne-
plėsytų.

II

Už kelių varnų nuo Klub-
bo namų stovėjo valsciaus
raštinė, kur raštininkavo iš
kazin kokio kelmo dygęs
lenkelis Psarskis. Jau be-
veik metai, kai žmogelis
stengėsi papirkt degtinę
valsčių, kad per ateinančius
rinkimus imtų jį į vaitus.
Sunkiai vienok ėjo, nes vi-
sas beveik valsčius rengėsi
rinkt Klubą. Du tiksliai kan-
gidatai ir tebuvo: Psarskis
ir Klubas. Taigi, kad ne
Klubas, tai jis, Psarskis,
tikrai liktų vaitu. Bet kaip
jį prašalinti? Pasitikt degti-
nė—nėr ko, o išrask kokią
priežastį prieš teisingą
žmogų tiesiog nebuvo gali-
ma.

Vieną sekmadienį, pava-
kare, sėdėjo Psarskis rašti-
nės priangyje ir, žiūrėda-
mas į garnį, kalenanti ant
Klubo klono, dėstė savo
garbiniuotoje galvoje, kaip
čia būtų galima prašalint
savo priešininką. Pamatęs
praeinantį Klubo pusbernį,
užkalbino:

—O kur dūlini?
—Tai čia į Kazius.
—O ką veiksi?
—Sako, gužynė bus. Da-
bar siuva pas juos siuvėjas,
tai, sako, gerai smuikuojas.
—Ar šeiminkas leidžia
į gužynę?
—Naktimis valkiotis ne-
duoda, o kai į gužynę, tai
nieko.
—Ar tu senai pas Klubą
tarnauji?
—Jau treti metai.
—Ir kitiems metams lik-
si?
—Nenorėčiau trauktis,
tiksliai rudenį reiks burtus
traukt (eiti į kariuomenę).
—Šitai. Ką duosi, tai
aš išvaduosiu.
—O ką aš duosiu, pats
nieko neturėdamas.
—Tai, kaimynai, juk ga-
lečiau padaryti ir dykai.
—Tai padaryk, ponas.
—Tik matai, turiu būti
vaitas.
—Tai buk, ponas.
—Gera! sakai, buk. O
kad tavo šeiminkas klu-
do.

Bernas šito dalyko nesu-
prato ir tylėjo.

—Matai, jis pats nori but
vaitu, ir gali jį valsčius iš-
rinkt. O Klubas tau nieko
negalės pagelbėti—čia tai
tik mano galva,—tarė Psar-
skis, paglostęs garbinius.

—Tai man juk vis tiek
pat,—kalbėjo toliau,—kas
vaitas; tavo dalykas, kad
ne Klubas, o tik aš bučiuo
vaitas.

—Tai ką aš padarysiu...
—Išrask kokią menką
Klubo kaltę, tai valdžia jo
nepatvirtins, ir bus gerai.
Berniukas nuleido galvą.
Jis net nemokėjo ieškoti ki-
to kalčių, o čia apkaltink
teisingą žmogų. Raštinin-
kas pasiskubino jam į pa-
galbą.
—Matai, pasek, ar tavo
šeimininkas neslepia kon-
trabandos, ar lietuviškų
knygų ir laikraščių nelaiko,
ar...
—Knygų tai, teisybė, ma-
čiau daug klėties palėpėje
prikimsta, tiksliai kas čia per
kaltę? Juk štai raštinėje
yra knygų dar daugiau ir
kur kas storesnių.
(Bus daugiau)

Iš Plataus Pasaulio

Rusai Priė Italijos

Anglų parlamente lordas Templewood atkreipė vyriausybės dėmesį į faktą, kad Rusija pasistatė Albanijoje vienoje saloje submarinų bazę, visai netoli Italijos. Rusai toje saloje turi aerodromą, o jų submarinai iš Albanijos gali pasiekti Viduržemio jūros vidurį.

Portugalijos Opozicija

Portugalijos kairiosios opozicijos partijos pranešė prezidentui Karmonai, kad jos nestatė kandidatų lapkričio 13 d. parlamento rinkimams. Dėl griežtos cenzūros ir dėl neleidimo opozicijos atstovams dalyvauti balsų skaityme, statymas kandidatų neturi jokios prasmės.

Atrastas Uranas

Pietinėje Utah valstijos dalyje, 200 mylių nuo Salt Lake City, prie Marysvale atrastos turtingos urano rudos. Sako, atrastosios urano rudos esančios turtingiausios iš visų žinomų Amerikoje. Dabar Amerika daugumą urano rudų atsigabena iš Afrikos Kongo ir Kanados.

Streikai Austrijoje

Sovietų okupuotoj Austrijos dalyje komunistai pradėjo kelti streikus, kaip protestą prieš aukštą kainas ir žemus uždarbius. Komunistai grąšina, kad jie rusų durtuvų remiami pradės vesti neparamentarinę kovą prieš Austrijos vyriausybę.

POLEMIKA IR KRITIKA

LIETUVYBĖS IŠLAIKYMAS AMERIKOJE

Praloto Krupavičiaus atsilankymo metu Amerikoje lietuvių išlaikymo klausimas buvo pastatytas ant asmenų. Jis pasibaisėjo, kaip Amerikos lietuvių bažnyčiose ir lietuvių parapijose mokyklose šalinama lietuvių kalba. Tą regėdamas, jis skelbė, kad lietuviams nekalbėti lietuviškai ir savo kalbą šalinti iš bažnyčių ir mokyklų, yra nuodėmė. Jis taipgi sakė, kad kalbėti lietuviškai, įmaišant svetimų žodžių, taipgi yra negera.

Suprantama, kad tas be galo erzino Amerikos lietuvių kunigus, nuėjusius nutautinimo keliu.

Filipinų Balsavimas

Lapkričio 8 d. renkant šalies prezidentą Filipinų gyventojai dauguma balsų išrinko buvusį prezidentą Quirino, o Jose Laurel, per karą buvęs japonų globojamos Filipinų vyriausybės priešakyje, užėmė rinkimuose antrą vietą.

Paragvajus Neramus

Per 15 paskutiniųjų mėnesių maža Paragvajaus respublika Pietų Amerikoje jau turėjo 6 prezidentus. Dabar renkamas septintasis, bet dar nežinia, ar jis bus išrinktas, ar sukilę karininkai pastatys prie valdžios savo prezidentą. Kai kurie Paragvajaus gyventojai pradeda linkti dėtis prie Argentinos.

Kolumbijoj Karo Stovis

Kolumbijos prezidentas Ospina Perez lapkričio 9 d. paskelbė visame krašte nepaprastą padėtį su cenzūra ir kitokiais suvaržymais. Nepaprastą padėtį įvesta, kad išvengtų susirėmimų prezidento rinkimuose. Po visą Kolumbiją, pranešimai sako, jau yra šimtai žmonių užmuštų rinkiminėje kovoje.

Anglijos Kasyklos

Anglijos nacionalizuotos kasyklos, pagal valdžios pranešimą parlamentui, 1947 metais davė 23,500,000 svarų sterlingų nuostolių, 1948 metais jos davė 1,652,000 svarų pelno ir šiais metais laukiama 13,000,000 svarų sterlingų pelno. Vyriausybės pranešimas sako, kad kasyklos jau atsistojo tvirtai ant kojų.

Tuo metu "Keleivys"

tilpo keletas mano korespondencijų apie lietuvių stovį Chicagoje. Vietinė katalikiškoji spauda jas nutylėjo. Kitaip pasielgė tremtyje leidžiamas katalikiškas žurnalas "Aidai." Tasai laikraštis paskutinėje savo laidoje (nr. 24, rugsėjo mėnesio) įdėjo straipsnį "Lietuvių K l a u s i m a s Jungtinėse Amerikos Valstybėse." Tai ilgokas, straipsnis ir veikia trečdalis to straipsnio pavestas atsakidėmijoms. Jis tas pastabas tinka atsilipti.

"Aidų" rašytojas ypatiną dėmesį atkreipė į šį mano pranešimą:

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Didžiausia ir Turtingiausia Lietuvių Organizacija Pasulyje

TURTAS SIEKIA VIRŠ \$2,500,000.00.

Savo nariams ligoje pašalpų ir pomirtinių apdraudų yra išmokėjęs arti \$5,000,000.00. Susivienijimo kuopos randasi visuose didesniuose miestuose Amerikoje ir Kanadoje. Kiekvienas lietuvis gali apsidrausti nuo \$100.00 iki \$5,000.00.

Ligoje pašalpa savaitėje \$9.00 ir \$12.00. Dabar vedamas Susivienijimo 60 metų Jubiliejinis Vajus. Įstojimo nereikia mokėti. Doktorui už egzaminavimą apmoka Susivienijimas.

Taip Susivienijimo nariu ir priima savo šeimos narius. Kreipkis pas vietinę kuopą arba į Centrą adresuodamas:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th St. New York 1, N. Y.

AISKINA ORLAIVIO NELAIMĘ

Po didžiosios keleivinio orlaivio nelaimės Washingtono, kur žuvo 55 žmonės, tyrinėtojai aiškina, kaip galėjo atsitikti, kad du orlaiviai susidūrė nusileidžiant aerodrome. Paveiksle matyti civilės aviacijos viršininkai (iš kairės į dešinę) Harold A. Jones, Chrisp. W. K. Andrew ir Ervin Townsend.

"Klebonas, Lietuvoj gimęs ir augęs, gremėzdiškai kalba angliskai, o betgi tiems parapijinėms mokyklos vaikams, einantiems prie pirmosios komunijos, pamokslą sakė angliskai."

Po to rašytojas šitaip išvedžioja:

"Mes negalime patikrinti, ar taip buvo, kaip 'Keleivis' rašo. Jei taip būtų, tai be abejoj, mūnėto klebono elgesys yra negražus ir peiktinas, nors tautiškojo palikymas nėra pirmasis ir pagrindinis Bažnyčios uždavinys."

Toliau "Aidų" rašytojas sakosi turįs žinių, kad ne visur taip blogai esą. Girdi, turįs nuo patikimo asmens pranešimą, kad Baltimorėje, Mendelio ir tautiška susipratusių seselių kaziemeričių dėka ir klebonija ir mokykla esančios virtuosios parapijos širdimis.

Tai menkas suraminimas, nes nesakoma, kad klebonija ir mokykla yra virtuosios lietuvių išlaikymo tvirtovės. Klebonija ir mokykla yra parapijų širdimis ir begėdiškiausiai nutautinamos parapijos.

Minėta neva išimtį paminėjęs, "Aidų" rašytojas šitaip mums pamokslininkauja:

"Taigi, vieton puolęs kunigus ir apskritai katalikus, 'Keleivis' būtų daugiau pasitarnavęs lietuvių reikalui, jei jis būtų nurodęs, kuo pats laikraštis ir jo bendraminčiai yra ugde lietuvių pozityvius ir kaip smunkantią lietuvių prikelti. Argi 'Keleivis' nesupranta, kad kitių peikimu savęs negalima pateisinti ir juo labiau negalima sukurti nieko savo ir pozityvaus; kad lietuvių atgaivinimo ir atstatymo darbui reikia esminių sumanymų, sistematingo plano ir net tam tikrų įstaigų ir organizacijų? Kai šito 'Keleivis' ir jo bendraminčiai nesiūlo, jų skaičiuojamos kitose silpnybės atrodo daugiau padidintuos partinių interesų, negu esminių susirupinimų pačia lietuvių."

Ar tą pamokslėlį išgirdę, turime paraudonuoti ir susigėsti? Visai ne. Ir va kodėl.

Mes, visokių pakraipų liberalai, nei piršto pajū-

dinimu nesame prisidėję prie lietuvių smukdymo. Buvo atbulai. Visą mūsų visuomeninę veiklą buvo už lietuvių išlaikymą.

Nė viena iš liberaliųjų srovių nė cento negavo iš visuomenės lietuvių palaikymui.

Tuo tarpu lietuvių Romos katalikų vadai bažnyčių, mokyklų, klebonijų, vienuolynų statybai ir jų užlaikymui su jų kunigais, vienuolėmis, vienuoliais ir bažnytiniais tarnais iš visuomenės yra surankioję vardan lietuvių daug milijonų dolerių. Ir tas lietuvių investimentas, nedavęs dividendų, pats prasmegs.

Mes liberalai ypatingo plano, nei ypatingų pasiūlymų smunkanti, arba geriau pasakius, smukdomai lietuvių prikelti nesiūlome, nes tas planas lietuvių bei prikelti yra savaime aiškus.

Tegrižta lietuvių ir klebonijas ir vienuolynus. Tegū bus gražinta lietuviška kalba ir bažnyčias, tegū lietuviškoje parapijinėse mokyklose vaikai bus mokina- mi lietuvišką poterių, giesmių, dainų, tegū bus dėstoma jose lietuviška kalba, lietuvių tautos literatūra, lietuvių istorija. Kol to nebus padaryta, kalbos apie lietuvių išlaikymą bus tuščios.

Tiesa, liberalai, mano manymu, vienu tarpu neatliko savo pareigos lietuvių gynyboje reikale. Tai buvo prieš 25 metus, kai Chicagoje pralotas M. L. Krupavičiaus, kaip tik buvo įvedęs į šv. Jurgio parapijos bažnyčią anglišką evangeliją ir anglišką pamokslą. Tą katalikų dalis smarkiai reagavo prieš tą pralotą naujėnį. Liberalai, kiek atsimenu, gan indiferentiškai į tai atsinešė. Palaikė tai sau svetimu reikalu. O dabar matome, kad tai nebūvo svetimas reikalas. Liberalams tada reikėjo smarkų žodį tarti ir remti katalikus, praloto inovacijai pasipriešinusiems. Iš gerų šaltinių esu girdėjęs, kad pralotas, patyręs smarkią saviškių reakciją, buvo susvyravęs ir rengėsi savo inovaciją at-

saukti. Ant nelaimės tada Chicagoje gyveno vienas iš stambiausių lietuvių pasauliečių. Pralotas to pasauliečio ir paprasė patarimo, kaip dabar pasielgti—laikytis ar pasiduoti? Tasai pasaulietis tarė: "Laikykis, nepasiduok."

Tai, bereikėjo platesnės reakcijos, bereikėjo daugiau ištvermės ir lietuvių reikalai Amerikoje būtų kiti šandien bestovę.

Galot dar žodelis. "Aidų" rašytojas tvirtina, bukas su malonumu citavęs iš "Darbininko" prisipažinimą apie lietuvių smukimą.

Tą man sudaromą malonumą lengva sugriauti. Bereikia atgaivinti smunkantią lietuvių nutautinamose parapijose ir sudaromas man malonumas išnyks, kaip kamparas. "Keleivio" Kor. Chicagoj.

DYKAI IŠBANDYMAS

REUMATISKŲ SKAUSMŲ ARTRITIS

Jei dar niekad nevariojot ROSSE TABS nuo Raumeninių skausmų, Artrito ir Neurito, tai kodėl nepabandyti juos SIANDIEN nusis laisdoms? Vartojamos tukstančių virš 25 metų.

Dykai Skaitojimas šio Laikraščio Mes kviečiame jus pabandyti juos be mokesčio. Leiskite atsiųsti jums siuntinį 24 Tableta Dykai. Jei nepilnai busite patenkintas gaunama pagalba, grąžinkite likusią dalį ir už tai jgs nebusite mums skolingas. Bandydamas neklausykite nieko vieno cento. NESUSKUT PINIGŲ. Tik atsiųskite savo vardą ir adresą greitai!

Rosse Products Co., Dept. X-9
2708 Farwell Ave., Chicago 45, Ill.

NAUDINGOS KNYGOS

Sveikata Ligoniams, gydymas ligų saknims, žolų žiedais ir lapais. Vardai lietuviškai, angliskai ir lotyniškai. Paaiškinimas kaip vartoti, lietuviškai. Kaina \$1.00, apdaryta... \$1.25
Naujos Dainos... \$1.25
Greičiausias Mokytojas Anglų Kalbos... \$1.25
Paslaptingas Koziorom Lesti... \$1.25
Didis Sapiininkas... \$1.00
Kas pirkis visas sykiu, kaina \$2.50. Perkant po vieną, pilna kaina. Paulus Mikalauskas, 73 Compton Street, Boston 18, Mass. (46)

PAIESKOJIMAI

As, Francis L. Svagzdys, paieškau savo dėdės Juozo Serio, kilusio iš Barnisko kaimo. Jis pats, ar kas apie jį žino, malonės atsiliepti šiuo adresu: Francis L. Svagzdys, 6326 Ellsworth Ave., Detroit 21, Michh.

APSIVEDIMAI

Paieškau apšvedimui drągo, mokyto, gražaus ir darbštaus, ne jaunesnio kaip 45 ir ne senesnio kaip 50 metų. Gali būti ir DP. Apie save žinių suteikusi per laiską. Atsakymą duosiu tik ant rimtų laisčių. Mrs. Jensen, 15 Norfolk Street, Dorchester 24, Mass. (47)

Paieškau apšvedimui moteris, našlės, gyvenančios arba mirties, nuo 40 iki 60 metų amžiaus. Aš su 60 metų amžiaus našly, turiančią, sveikas ir gražiai gyvenančią. Kuri norėtų su manim gerai gyventi, prašau parašyti laiską šiuo adresu: Martin Bensi, 3 Gleason, Wis. (47)

NEBUK ŽILAS

Stebuklingos gyduolės kurios pailkina žilumą, plaukų slinkimą ir plaukianą. Šios gyduolės priviliuotai turėti kiekvienas, kuriam žyla, slenka, arba pleiskanoja plaukai. Jos atitaiso žilus plaukus kokie buvo, bet atitaiso daugi. Nėra nieko už jas geresnės dainos. Nėra nieko už jas geresnės dainos. Kreipkitės neatidėliodami ilgiau. Kaina \$2.00. Jeigu nebusite pilnai patenkintas, jums pinigai bus sugrąžinti. Pasargai—Jeigu atsiųsite kaina su orderiu, tai mes paštą užmokėsime. Arba galima užmokėti pastorinui kaip atnes vaistus. FLORAL HERB CO. Box 305, Dept. 5, Clinton, Indiana

ADMINISTRACIJOS PRANESIMAI

Gaunam daug paklausimų, kiek reikia mokėti už paieškojimus. Taigi pranešam, kad už giminių paieškojimus, jeigu jie neilgesni kaip 25 žodžiai, skaitom po 75 centus. Jeigu paieškojimas ilgesnis kaip 25 žodžiai, tai tada skaitom po 3 centus nuo kiekvieno žodžio.

Norint kad paieškojimas tilptų daugiau kaip vieną sykį, už kiekvieną sekantį sykį reikia primokėti po 50 centų.

Tokia pat kaina ir smulkiems biznio skelbimams, kaip farmų ar namų pirkimas, visokie parodavimai ir tt.

Užmokėję geriausią prisijūti kartu su skelbimu ar paieškojimu. Saugiausias būdas pinigams siųsti yra pašto money orderiai arba taip vadinamos Postal Notes.

Jeigu kam paštas toli, tai pinigų galima siųsti ir popieriniais doleriais.

Kas siunčia pašto ženkleliais, prašome nesiųsti brangesnių ženklelių kaip 10 centų, ir prašome nesiųsti Air Mail stampu.

Kanados pašto ženkleliai mums visai negalioja.

Administracija

M. J. S. MIRACLE OINTMENT

Neapsakomai svarbus 5 rusų vaistai, stebėtinai greit gelbėti nuo įvairių ligų. Sunku rasti kitų panašių mosių. Kas jų nebando, tas pats save skriaudžia. Štai jų vardai ir nuo kokių ligų jos gelbsti:
Nr. 1—Nuo dantų gelimo ir smegenų nesveikumo... \$1.25
Nr. 2—Nuo įvairių reumatinių skausmų, kojų, rankų, strėnų, sąnarių ir muskulų tirpimo, mėšlungio traukimo, užsisaldymo ir aštraus kosulio. Greit pagelbsti... \$1.25
Nr. 3—Miracle Salve. Mosis ka greit pagelbsti nuo įvairių odos ligų: išbėrimo, sutrikimo, susižeidimo, nudegimo, nusutimo ir žaizdų (tik ne nuo vėžio). Nosies ir burnos nesveikumo, sinus, athlete's feet, kojų kaitimo, šalčio, nušalimo, nosies užimimo, šienligės (hay fever) ir daugybės kitų ligų... \$1.25
Nr. 4—New Discovery Salve for Skin Itching and Poison Ivy. Mosis nuo įvairių odos niežėjimų... \$1.25
Nr. 5—New Discovery Salve for Piles. Relieves Burning Pains and Soreness, fights infection, promotes healing. Mosis greit suteikia pagalbą nuo Piles be operacijos. Kaip vartoti nurodymas ant dėžutės... \$2.50
Su užsakymais siųskite čekį ar money order. Adresuoti: M. J. Svila, P. O. Box 73, Sta. A, Hartford 6, Conn.

Vietiniai gauti gauti aptiekų, 158 Park St.

SIUNTINIAI Į EUROPA

Lietuviams Remti Draugija siunčia Europon lietuviams tremtiniams siuntinius dvejojo didžio, po \$7.50 ir po \$10. Supakavimas ir kitas darbas atliekamas veltui.

Už \$7.50:
2 sv. kavos, 1 sv. sviesto, 1 sv. pieno miltelių, 1/2 sv. arbatos, 1 kvorta aliejaus, 4 sv. cukraus gabaliu, 2 sv. tauku, 1 kenukas kondensuoto pieno ir 2 gabaliu mūlo.

Už \$10:
3 svarai kavos, 2 sv. sviesto, 1 sv. pieno miltelių, 1/2 sv. arbatos, 1 kvorta aliejaus, 4 sv. cukraus gabaliu, 2 sv. tauku, 1 kenukas kondensuoto pieno ir 2 gabaliu mūlo.

Su užsakymu reikia prisijūti čekį arba money order ir aiškiai nurodyti siuntėjo ir priėmėjo adresus. Ir reikia pasakyti, ką daryti su siuntiniu jeigu jį nebūtų galima nurodyti asmeniui įteikti: pavesti jį stovyklos vadovybei ar gražinti siuntėju atgal? Gražinimą siuntėjas turės apmokėti.

Užsakymus ir pinigus prašome siųsti mums šiuo adresu: Lithuanian Aid Association, Inc., 99 Ward st., Worcester, Mass.

1950 KALENDORIAI 1950

Biznio kortelės su 1950 Kalendarium antrąj pusę—1000 už \$6.00. Užsirašyk pateiktą mėnesinį žurnalą "Lietuvių Naajienas", 32 puslapių, \$1.00 metams. Dovanai gaunsi 2 mažus kalendarikus, kitiems ir siunči.

Lietuvių Naujienos
322 N. 6th St., Philadelphia 6, Pa.

LIETUVISKI REKORDAI

Rašykite lietuviško katalogo. Siunčiam į visą pasaulį. (47)
Foreign Record Exchange
2219 W. Chicago Ave., Dept. K
Chicago 22, Ill., USA.

LIETUVIŲ KALBOS VADOVAS

Lietuvių kalbos vadovas yra spausdinamas skubos keliu Bielefeldo spaustuvej, Vokietijoje.

Si knyga turės daugiau kaip 700 puslapių, o kainuos tik \$2.50. Užsiprenumeruoti ją galima žemiau nurodytu adresu. Su užsakymu reikia prisijūti ir pinigų. Adresas:

Juozas Audėnas,
14 Townsend Street,
Boston Roxbury, Mass. (52)

AUKSINĖS ŠAKNELĖS

Aukšinės Šaknelės (Golden Seal) yra didelės vertės vaistas nuo kataro, baltųjų, skėlos nubėgimo, gimdos nuslugimo, akių uždegimo, nuo rožės, nuo drūgio, nuo kepenų gedimo, nuo skilvio ir kitų vidurinių skaudulių, nuo sugedusios burnos.

Aukšinės Šaknelės veikia tiksliai nesveiką kuno dalį, kuri serga. Kitaip sakant, jos gydo visokias ligas. Ir tai ne mūsų pasakytą, bet taip sakoma visokios daktariškose knygoje.

Puodukas verdančio vandens ir šaukštukas sutrintų Aukšinių Šaknelių, gert po čerkutę kelis kartus per dieną, arba plauti sergančias kuno dalis. Svaras Aukšinių Šaknelių kainuoja \$15.00. Perkant mažiau, unci- ja kainuoja \$1.00.

ALEXANDER'S CO.

414 West Broadway
South Boston 27, Mass.

NUO UZSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimie miegoti, nes jų užsiseņėjusios žaizdos niešti ir skauda. Kad pašalinti ta niežėjimą ir spaudėjimą senų, atvirių ir skaudžių žaizdų, uždeklite LEGULO Ointment. Jų gydymo ypatybės palengvina jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių žaizdų, kurios niežėjimą ir spaudėjimą sukelia. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo vargšius, perštamių ir niežiančių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse arba atsiųskite money ir pinigų orderį į:

LEGULO, Dept. 2,
4847 W. 14th Street,
CICERO 50, ILL.

JUOZAS STALINAS

— arba —

Kaip Kaukazo Razbaininkas Pasidarė Rusijos Diktatorium

Tokią brošiūrą yra parašęs J. Filipauskas, kuris pažysta Staliną nuo jo kuditystės. Čia nušviestas visas Rusijos diktatoriaus gyvenimas: kaip jis rubavojo bankus ir kaip jis žudė savo sebrus. Ne prasimanymai ar šmeižtai, bet istoriniai faktai, su datų, įvėty ir vardų nurodymais.

Paskutiniai laikais plinta gandai, kad Staliną pradėjo ešti vėžys. Šiomis dienomis buvo pasklidusi žinia, kad jis jau nebegyvas. Dabar kyla klausimas, kas užims jo vietą, kuo giltinė jį nusineš?

Brošiūra didelio formato, gražiais viršeliais, 32 puslapių grynų faktų, kaina tik 25 cent. Gaunama "Keleivio" knygyne:

KELEIVIS

636 Broadway, South Boston 27, Mass.

Vietinės Žinios

BOSTONO MIESTO VALDŽIA PASIKEITĖ

Praeitą savaitę Bostono gyventojai nubalsavo pakeisti miesto valdžią. Miesto majoru išrinktas miesto klerkas, John B. Hynes, kurs surinko 138,790 balsų. Buvusis miesto majoras, James M. Curley, surinko 126,042 balsų. Kiti kandidatai toli atsiliko: Patrick J. McDonough gavo 22,357 balsus, George F. Oakes—7,133 ir Walter A. O'Brien—3,663 balsus.

Siais metais majoras Curley surinko daugiau balsų, negu 1945 metais, kada jis buvo gavęs 114,930 balsų, bet rinkimus jis pralaimėjo todėl, kad opozicija savo balsų nepaskaidė, bet balsavo už J. B. Hynes.

Naujas miesto majoras perims valdžią sausio 3 d. Pirmame pareiškime naujas majoras sakė, kad jis pakeis miesto aukštųjų pareigūnus, pertvarkys sutarčių sudarymą su kontraktoriais ir pasistengs duoti miestui švarią ir veiklią valdžią.

Kartu su majoro pakeitimu miesto gyventojai nubalsavo priimti „planą A“, arba rinkti majorą keturiems metams ir miesto tarybą iš 9 asmenų. Miesto tvarkymas pagal planą A bus įgyvendintas 1951 metais. Tada bus perrenkamas ir miesto majoras ir taryba.

SLA NOMINACIJOS

Cambridge SLA 371 kuopa laikė susirinkimą lapkričio 11 d. ir nominavo savuosius kandidatus į Susivienijimo įvairius urėdus. Į pirmininko vietą nominuotas adv. Kazys Kalinauskas, vice-pirmininko vietai P. Dargis, sekretoriaus—J. Maceina, išdinininko—adv. K. Gugis, išdo globėjais—J. Arlauskas ir J. Butvitis, daktaro kvotėje pareigoms Dr. S. Biežis. Čia paminėti asmenys į kandidatus surinko po 15 balsų. Atrodo, kad mūsų kuopa yra nusistatę keisti visą Pildomąją Tarybą.

Kuopos Narys.

MUSŲ PADEKA

Norime viešai padėkoti nepaprastai geros širdies žmonėms, Jurgiui ir Antaninai Kropams. Daugelis tremtinių jų siūstais pakietais sušelpė. Ne viena tremtinių šeima jų atkviesta, įkurdinta. Ne vienas tremtinys jų namuose rado paguodos, paramos ir prieglaudą. Mums pp. Kropai padėjo įsigyti namelius, paskolindami stambiaj pinigų sumą. Jų gerumo mes niekad nepamiršime.

Ona ir Bronius Pulkaunikai.

SANDAROS MOTERŲ SUSIRINKIMAS

Šio trečiadienio vakarą, 16 lapkričio, bus Sandaros Moterų Klubas susirinkimas. Visos narės prašomos dalyvauti, nes eisime fotografuoti. Lygiai 7 valandą visos susirinkime pas fotografa Stuką. Po to klubo patalpose įvyks eiknis susirinkimas.

Valdyba.

ŠI ŠEŠTADIENI V. KUDIRKOS MINĖJIMAS

Ši šeštadienį, lapkričio 19 vakare, Tėvynės Mylėtojų Draugijos Bostono skyrius rengia Vinco Kudirkos minėjimo vakarą Municipal svetainėje, South Bostone. Įėjimas į minėjimą bus nemokamas. Pradžią minėjimo 7:30 val. vakare.

Minėjime bus labai įdomi programa. Praeitą savaitę minėjimo programa jau buvo paskelbta „Keleivyje“. Papildomai praneša, kad pralotas Urbonavičius papasakos savo atsiminimus apie Vinco Kudirką. Svarbiausią minėjimo dalį atliks artistas Henrikas Kačinskas ir jo studijos mokiniai, o šalia to bus įdomi paskaita apie Vinco Kudirką, bus dainų ir muzikos. Paskaitą skaitys Dr. M. Gimbutienė, dainuos Valerija Barmienė ir smuiku grieš Vytautas Jančys. Dailininkas Andriusis papuoš svetainę.

NORWOODE PRAKALBOS GERAI PASISEKĖ

Praeitą sekmadienį LSS 133 kuopa Norwoode buvo suruošusi prakalbą. Kalbėjo drg. K. Bilienis apie gyvenamąjį momentą ir apie reikalingą supratimą laikų didžiųjų įvykių. Prakalba žmones labai suįdomino ir paskui buvo duota kalbėtojų eilė klausimų.

Po prakalbų buvo draugiškas pobūvis ir pasitarimas dėl pagyvinimo socialdemokratų veiklos mūsų apylinkėse. Pobuvyje dalyvavo virš 20 draugų iš Norwood, Bostono ir apylinkių. Šeiminių buvo paruošusios gardžių užkandžių ir jaukioje atmosferoje vaisės ir pasitarimas užsitęsė iki vakaro.

DORCHESTERIO SLA SUSIRINKIMAS

SLA 359 kuopos narių susirinkimas įvyksta šį penktadienį, lapkričio 18 d., Dorchesterio Lietuvių Klubas, 1810 Dorchester Ave. Pradžią 8 val. vakare. Nariai kviečiami dalyvauti, bus nominacijos į SLA pildomąją tarybą.

Valdyba.

Ausėjų Šeima Jau Laisva

Praeitą savaitę imigracijos įstaiga Bostone iš East Bostono „stovyklos“ paleido Ausėjų šeimą, kuri nuo birželio mėnesio buvo sulaukta. Kai Ausėjų šeima atvyko į Ameriką, ją pasivijo telegrama iš Vokietijos su įsakymu tą šeimą sulaukyti ir buvo pranešta, kad „byla seka.“ Per kelis mėnesius ta šeima ir buvo laikoma, o imigracijos pareigūnai vis laukė tos „bylos“, bet nieko nesulaukė.

Lietuviška Aptieka

Savininkas H. CABIT
103 Dorchester Street
SOUTH BOSTON
Tel. SO 8-4149

Turim visokių vaistų. Siunčiam net Europos. Kalbam lietuviškai. Patarnavimas mandagus: kainos nebrangios. Gyvename čia jau 20 metų.

Automobilis Sužeidė Aleką Dzeventkauską

Lapkričio 3 d. automobilio nelaimėje Dorchesteryje buvo skaudžiai sužeistas dorchesterietis Alekas Dzeventkauskas. „Keleivio“ skaitytojas. Jam sulaužyta dešinė koja ir įlaužta trys šonkauliai. Ligonis dabar guli City Hospital, turės ilgesnį laiką gydytis. Lankymo valandos ligoninėje yra nuo 2 iki 3 ir nuo 6 iki 6:30 vakare.

Meno ir Juokų Vakaras

Ši sekmadienį, lapkričio 20 d., „Darbininkas“ ruošia metinį meno ir juokų vakarą Municipal svetainėje So. Bostone. Pradžią 3:30 val. po pietų. Dalyvauja magikas V. Jurgėla ir J. Tamulionio vedamas vyrų choras iš Nashua, N. H.

RADIO PROGRAMOS

Lietuvių Radio Korp. radio programas šį ateinantį sekmadienį per stotį WBMS 1090 kil. (netoli WBZ stoties) 9:30 iki 10:30 val. ryte bus sekantis:

- 1—Syncopators orkestra.
- 2—Dainininkas Julius Kazėnas, tremtinys.
- 3—Pasaka apie Magdūtę. Steponas Minkus

REIKALINGA DP MERGINA

Darbas prie namų ruošos ir vieno vaiko. Skalbti nereikia. Geras kambarys ir valgis. Atsisklausti telefonu: Longwood 6-6664, bet kurią dieną, išskyrus ketvirtadienį ir šeštadienį.

Boston 18, Mass. (47)

NAMAS PARDAVIMUI

Namas, kuris patys save įsima, PARSIDODA. Randasi So. Bostone, 6 seimynų (3, 4 ir 4 kamb.), visi įrengimai ir maudynės. 850 pajamų į mėnesį. Galima su nepardideliu įnešimu. Retais pirkimais „investicijai“ ir naujajam. Kaina tik \$4,500.

B. Kalvaitis.
545 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. SO 8-0606

NORI DARBO

Nevedęs, 37 metų vyras, ieško bet kokio darbo. Rasyti: S. A., Box 664, Westhampton Beach, N. Y.

Iš tremties atvykęs batusiuvys ieško darbo savo profesijoj. Rasyti: Ad. S., Box 664, Westhampton Beach, N. Y. (46)

Kaučius Pardavimui

Naujai apdengtas ir su nauju matracu kaučius (studio couch), gali but vartojamas kaip pilno sezono lova. Gerame stovy. Sužinot „Keleivio“ ofise. (46)

MOTERYS RENGIA WHIST PARTY

Šeštadienį, lapkričio (November) 19 d. Dorchesterio Lietuvių Moterų Klubas rengia whist party Dorchesterio Lietuvių Klubas patalpose, 1810 Dorchester Ave. Pradžią 7:30 val. vakare.

Bus gražių dovanų ir gardžių užkandžių. Komisija kviečia visus atsilankyti.

Komisija.

South Bostono Gyventojams Gera Naujiena!

NAUJAS STOP & SHOP ANT BROADWAY

Kampas C Street, South Boston

(Tik skersai gatvės nuo naujo namų projekto)

Dabar dvi didelės Stop & Shop krautuvės tarnaus jums South Bostone! Ta nauja Stop & Shop ant Broadway turi visko, ko tik jums reikės nusipirkti. Ateikit ir pasinaudokit mūsų atidarymo kainomis!

“MAGIŠKOJI AKIS” ATIDARO DURIS!

Kaip atidaryti duris, kai rankos pilnos? Nesirupinkit, jos pačios atsidarys jums, kai eisit laukan!

KRAUTUVĖS RODYKLIS ANT VEŽIMĖLIŲ!

Gal nežinot kur ką surasti? Pažiūrėkit į parankų rodyklį ant kožno pirkinių vežimėlio. Ten parodyta kur ko ieškoti krautuvėje.

PATS-SAU PATARNAVIMAS MĖSŲ SKYRIUJE!

Laukt nereikia! Pasirink ką tik nori. Koznas mėsos rėžis cello-apvyniotas, pažymėtas svoris ir kaina!

Abidvi South Bostono Stop & Shop Krautuvės šią savaitę bus atdaros Ketvirtadienį ir Penktadienį iki 9-tos Valandos Vakaro. Reguliariai Atdaros Kas Penktadinis iki 9-tos.

Nepaprastas Meno Parengimas

Lapkričio-November 27, 1949

Municipal Auditorijoje

East Broadway (tarp G ir H gatvių), South Bostone

Ruošia Bostono Lietuvių Tautinių Šokių Grupė

Pradžią 3 val. po pietų

PROGRAMĄ ISPILDYS:

Pagarsėjęs Švedų Tautinių Šokių Ansambliis vadovybėje Axel Sponberg.

Lietuvos Valstybinio Teatros Dramos artistas Henrikas Kačinskas.

Vilniaus Operos solistas, jaunas baritonas Julius Kazėnas. Jam akompanuos kompozitorius prof. Jeronimas Kačinskas.

Naujos Anglijos Muzikos Konservatorijos abiturėntė smuikininkė Alice Plevokaitė.

Bostono Lietuvių Tautinių Šokių Grupė vadovybėje Onos Ivaškienės.

Visus South Bostono ir apylinkės lietuvius maloniai kviečia atsilankyti.

RENGEJAI.

APSIDRAUSK NUO LI-GOS IR NELAIMES
Už \$12 per metus gausi ligoje \$25 pašalpos savaitę
Visais insurance reikalais kreipkitės į (nuo35)

BRONIS KONTRIM
598 East Broadway,
So. Boston, Mass.
Tel. SO 8-1761 ir
SO 8-2483

Ar Žinot Kur Ką Gauti!

Mes pranešame, kad turime mūsų krautuvėje visokių mašinų išrandavimui, kaip tai Floor Sanders, Wall Paper Removers, Boat Sanders ir kitų. Taipgi turime visokių pentų, varnių, sienoms paverčių, plumbing, elektros reikmenų. Pristatymas veltui. Kreipkitės

Flood Sq. Hardware Co.
A. J. ALEKNA, Prop.
628 E. Broadway, So. Boston
Tel. SO 8-4148

DR. D. PILKA

Ofiso Valandos: nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 8

546 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.
Telefonas: SOUTH Boston 1330

Tel. SO 8-2805

DAKTARAS

J. L. Pašakarnis
OPTOMETRISTAS

Ofiso valandos:
Nuo 9 ryto iki 7 vakaro
Seredomis:
Nuo 9 ryto iki 12 dienų

447 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Tel. AV 2-4026

Dr. John Repshis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8
Nedėliomis ir šventadieniais:
nuo 10 iki 12 ryto

495 COLUMBIA ROAD
arti Upham's Corner
DORCHESTER, MASS.

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

409 W. Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Office Tel. SO Boston 8-0948
Res. 37 ORIOLE STREET
West Roxbury, Mass.
Tel. PARKway 7-1233 W

Tel. SO 8-2712 arba BI 4-9013

Dr. J. C. Seymour

(LANDZIUS)

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

Vartoja vėliausios konstrukcijos
X-RAY Aparatą
Pritaiko Akinius

VALANDOS: nuo 2-4 nuo 7-8
534 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

DR. G. L. KILLORY

18 Tremont St., Kimball Building

Kambarys 205

BOSTON. Tel. LA 3-2371

arba: SO 6-2044-J

SPECIALISTAS KRAUJO, INKSTŲ

IR NERVŲ LIGŲ

Daro Kraujo Patikrinimą Santeškai

VALANDOS:

Nuo 9 iki 6 kasdien.

Sventadieniais uždaryta.

BORIS BEVERAGE CO.

220 E Street, South Boston

Pristato toniką, vyną ir visokios rūšies alų baliams, vestuvėms į namus ir sales. (-)

Savininkas:

JUOZAS ARLAUSKAS

Telephone: SO 8-3141

LITHUANIAN FURNITURE CO.

APDRAUSTI PERKRAUS-

TYTOJAI

(Insured Movers)

Perkraustom čia pat ir į tolimas vietas.

Saugi priežiūra, kaina prieinama

326 BROADWAY,
SO. BOSTON, MASS.

Tel. South Boston 8-4618